

OFI

ÚJGENERÁCIÓS tankönyv

OLVASÓTEREM

4

Anyanyelv és kommunikáció

névmás mondatfajták jel
szófajok helyesírás
igemódok rag képző
számnév

Anyanyelv és kommunikáció

4. osztályosoknak

A kiadvány 2018. 02. 27-től 2023. 08. 31-ig tankönyvi engedélyt kapott a TKV/40-15/2018 számú határozattal.

A tankönyv megfelel az 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI-rendelet 1. melléklete Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára megnevezésű kerettanterv 1.2.1. Magyar nyelv és irodalom tantárgy előírásainak.

A tankönyvvé nyilvánítási eljárásban közreműködő szakértők: POMÁZI IMRÉNÉ, ZARUBAY ATTILA

Tananyagfejlesztők: BENKŐNÉ NYIRŐ JUDIT, DIÓSSY NANSZÁK ANDREÁRA,
GRÓFNÉ SALAMON ÉVA, JEGESI KRISZTINA, KÓRÓDI BENCE,

Alkotószerkesztő: BENKŐNÉ NYIRŐ JUDIT, KÓRÓDI BENCE

Szakmai és vezető szerkesztő: KÓRÓDI BENCE

Tudományos-szakmai szakértő: GAJDÓNÉ DR. GÖDÉNY ANDREA, DR. NAGYHÁZI BERNADETTE

Pedagógiai szakértő: BOSÁNYI ÉVA

Nyelvi szakértő: HEDVIG OLGA MÁRIA

Olvasószerkesztő: BARTUS CSILLA

Grafikai szerkesztő: RÓTH ÁGNES

Korrekter: KUTAS ÉVA

Fedélterv: SLEZÁK ILONA

Látvány- és tipográfiai terv: KAJTÁR LÁSZLÓ

Illusztrációk: BÓDI KATALIN, TÉNYI KATALIN

Fotók: © MTI: Illés Tibor, © Thinkstock, © MTVA/Bizományosi: Jászai Csaba, MTI /Czimbal Gyula, Ujvári Sándor, MTV Fotó, MTI, MTI/EPA, © Shutterstock

A tankönyv szerkesztői köszönetet mondanak a korábban készült tankönyvek szerzőinek. Az általuk megteremtett módszertani kultúra ösztönzést és példát adott e tankönyv készítőinek is. Ugyancsak köszönetet mondanak azoknak az íróknak, költőknek, képzőművészeknek, akiknek alkotásai tankönyveinket gazdagítják.

Köszönjük azoknak a tanároknak és diákoknak a munkáját, akik hasznos észrevételeikkel és javaslataikkal hozzájárultak e kiadvány végső változatának kialakításához.

© Eszterházy Károly Egyetem, 2018

ISBN 978-963-436-084-1

Eszterházy Károly Egyetem

3300 Eger, Eszterházy tér 1.

Tel.: (+36-1) 460-1873,

Fax: (+36-1) 460-1822

Vevőszolgálat: vevoszolgalat@ofi.hu

Kiadásért felel: dr. Liptai Kálmán rektor

Raktári szám: FI-501010401/1

Műszakiiroda-vezető: Horváth Zoltán Ákos

Műszaki szerkesztő: Horváth Zoltán Ákos, Kóródiné Csukás Márta

Nyomdai előkészítés: Kajtár László

Terjedelem: 11,33 A/5 ív, tömeg: 253 gramm

1. kiadás, 2018

Az újgenerációs tankönyv az Új Széchenyi Terv Társadalmi Megújulás Operatív Program 3.1.2-B/13-2013-0001 számú, „A Nemzeti alaptantervhez illeszkedő tankönyv, taneszköz és Nemzeti Köznevelési Portál fejlesztése” című projektje keretében készült. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Nyomtatta és kötötte:

Felelős vezető:

A nyomdai megrendelés
törzsszáma:

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tudnivalók a tankönyvedről

A tankönyved fejezetekre, azon belül leckékre tagolódik. Minden fejezet elején egy féloldalas kép található. Ezeket külön is nézegetheted, beszélgethetsz róluk a társaddal, de feladatokat is kapsz hozzájuk a fejezeten belül. A kép alatt a fejezet tartalmával kapcsolatos olvasnivalót találasz. Innen is tájékozódhatsz, miről fog szólni a fejezet.

Ebennél körben van

A fűből az erdő felé,
Kihajló az állatok,
Amint szelődnek halak,
Lent a tóban a földön a víz.

A macska a verő felé,
Békák a víz felé,
Macska a víz felé,
Csipog, mint egy gümöcska.

A hirtelen a víz felé,
Eltér a víz felé,
Bégek a víz felé,
Jöt az állat a nagy hirtelen.

A fűből az erdő felé,
Kihajló az állatok,
Amint szelődnek halak,
Lent a tóban a földön a víz.

A macska a verő felé,
Békák a víz felé,
Macska a víz felé,
Csipog, mint egy gümöcska.

A hirtelen a víz felé,
Eltér a víz felé,
Bégek a víz felé,
Jöt az állat a nagy hirtelen.

(Lásd a könyv)

A FŐNÉV ÉS A MELLÉKNÉV

A természet alakította...

A lecke címe alatt mindig olyan kérdést, feladatot találsz, amellyel mozgósíthatod előzetes tudásodat a témáról. Fel tudsz készülni az aznapi tanulnivalókra.

Játsszunk a
számnevekkel!

A néhány és a kevés rokon értelműek. Olyat mégsem mondunk, hogy Csak néhány tejet kér a kávéba. Olyat sem, hogy Néhány liszt van a palacsintához. Miért?

3. Milyen állatok bújtak meg az alábbi szavakban?

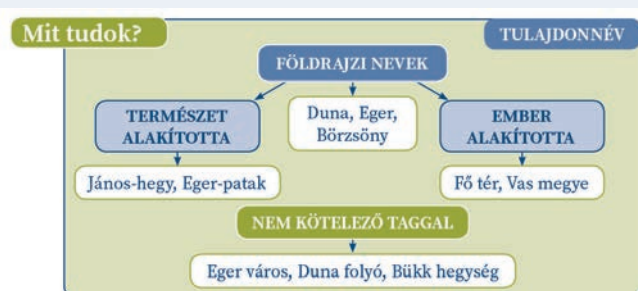
olló elborzad galiba
gőzmozdony járóka
gomolyatúró sebes pasas

Az összefoglaló szöveg legtöbbször olyan helyesírási ismeretet tartalmaz, amelyet előtte már a saját szavaiddal meg is foglalmaztál.

Ha a szó mássalhangzóra végződik, a -val, -vel toldalék -v-je helyén is a szó utolsó hangját ejtjük. Ezt írásban betűkettőzéssel jelöljük (dobbal, székkkel, ésszel, súllyal, lánccal, gyönggyel, gyerekekkel).

A gondolattérkép rendszerezésre, összefoglalásra és ismétlésre szolgál. Nézd meg mindig figyelmesen! Fűzz hozzá magyarázatot, keress még példákat! Használd a könyv végén lévő tavalyi térképeket is!

Ezekről fogunk tanulni

ISMÉTLÉS

A FŐNÉV ÉS A MELLÉKNÉV

A SZÁMNÉV

A NÉVMÁS

AZ IGE

AZ IGE ÉS TOLDALÉKAI

Betűről betűre

Hang vagy betű? A kezdő játékos ejtsen ki egy hangot (pl. b), vagy mondja ki egy betű nevét (pl. bé)! A következő állapítsa meg, az betű vagy hang-e! És így tovább...

1. a) Figyeld meg a betűket! Milyen szabályt fedezel fel? Nevezd meg a különböző színű betűkkel jelölt beszédhangokat egy-egy közös szóval!

- b) Találd ki, melyik két hangot jelölő betű hiányzik az ábráról! Melyik színnel írnád a hiányzó betűket? Indokold meg válaszodat!

- c) Melyik az a két betű, amelyik ugyanazt a hangot jelöli az ábécében?

2. a) Sorold fel betűrendben először csak a magánhangzókat, utána csak a mássalhangzókat!

- b) Találjatok ki egymásnak a társaddal rejtvényeket az ábécé betűiről! Például: Mi az ábécé 10. betűje? Melyek a j szomszédai?

3. a) Találd ki, mely szavaknak nincsen párjuk a szomszéd keretben! Fogalmazd meg, milyen szabály alapján csoportosítottuk őket!

kor	hat
öt	lep
halas	szel

hát	kór
öt	tör
hálás	kár

- b) Alkoss mondatokat a szópárokkal!

4. a) Tedd értelmessé a hiányos szavakat! Olvassátok fel egymásnak a társaddal a kiegészített szöveget!

E * hét m * lva ke * dődik a szó * ősz * ret. Szó * baton reggel 8 óra * or találkozunk az iskola e * őtt! Utá * a e * ütt indulunk a szől * be. Senki se felej * se o * hon az esőkő * enyét!

- b) Írd le a kiegészített szavakat emlékezetből a füzetedbe!

Szóról szóra

A szavak

Játsszunk! Találj ki egy tetszőleges, de csak egyszavas mondatokból álló párbeszédet a társaddal! Adjátok elő! Melyik páré lett a legjobb? Versenyezzetek!

1. a) Olvasd el a verset! Játsszátok el!

b) Rakd össze az összekevert szótagokból a vers néhány szavát! Olvasd fel azokat a sorokat, amelyekben szerepelnek! Értelmezd az **ernyős csillagok** kifejezést!

Hajlítom kezem, ujjaim,
Gömböt formálok csendesen.
Pityangra pillantok kedvesen.
Játékát utánzom szelíden:
ujjaim nyitom:
el nem szállnak...
Pityangra fújok: szél vagyok:
Repülnek ernyős csillagok.

csil	ke
uj	já
im	ja
kát	zem
té	gok
la	

(Devecseri László: Pityang, részlet)

c) Mondjatok igaz állításokat a társaddal a versben aláhúzott szavakról az eddig tanult nyelvtani ismereteitek alapján!

2. a) Keresd meg, melyiknek nincs párja az alábbi szavak között! Írd le a szó-párokat a füzetedbe!

nevetgél

gondolkodik

szomorú

kutat

nyertes

kívánság

harag

óhaj

üdítő

kacarászik

töpreng

düh

győztes

bánatos

frissítő

keresgél

b) Találj ki három szópárhoz mondatokat vagy helyzeteket!

3. a) Alkoss összetett szavakat a felső és alsó sor szavainak párosításával!

vers

rend

sárga

dobos

mézes

sajt

vas

őr

sor

kalács

krém

répa

út

torta

b) Írd le a szavakat szótagolva a füzetedbe!

Szavak a mondatban

Lapozzatok vissza a fejezetnyitó képhez! Alkossatok mondatokat a kép alapján úgy, hogy minél több, különböző szófajú szó legyen bennük!

1. a) Olvasd el Fésűs Éva *Őszi bújóska* című versének részletét! Beszéljétek meg csoportban, miről szól!

1. A nap az égen hunyni ment,
árnyékba bújt a tarka kert.
Magára húzott hús avart,
bogarat, lepkét eltakart.

2. Ugrott a huncut gesztenye,
a kosaramba ült bele.
Aztán a dión volt a sor,
sötét pincébe bújt a bor.

- b) Gyűjts szavakat a versből a megadott szófajoknak megfelelően! Írd le az igék közül a füzetbe az igekötős igét! Indokold meg írásmódjukat!

főnév

ige

melléknév

névelő

2. a) Mondd el, miért azonos színűek a szavak az első sor két oldalán!

fut	szereplő	mák	érdekes	ige	főnév	főnév	melléknév
lakás	kék	színes	mező	főnév	melléknév	ige	főnév
ébred	szellő	bátor	pontos	ige	főnév	melléknév	igekötő
világos	óra	étel	nyafog	melléknév	főnév	ige	ige

- b) A két oldal szavai és szófajai nem mindig illenek össze. Melyek ezek?

3. Rendezd mondatokká a szavakat a mellettük megadott szófajok sorrendjében! Írd le helyesen a mondatokat a füzetedbe!

kilyukadt léggömb

piros a

névelő ⇒ melléknév ⇒ főnév ⇒ igekötős ige

fel barátom legjobb

a hívott

névelő ⇒ melléknév ⇒ főnév ⇒ ige ⇒ igekötő

voltam kíváncsi

legszebb a dalra

névelő ⇒ melléknév ⇒ főnév ⇒ ige ⇒ melléknév

igét füzetedbe

a írj

ige ⇒ főnév ⇒ névelő ⇒ főnév

4. a) Olvasd fel a szavak közül először csak az igéket, utána csak a főneveket, végül csak a mellékneveket!

kacsint vihog kecske szabadság folyó mos
villámlik mosolygós pontoz kívánság kérdéses fontos
köröz szel téli esik pofoz korong
kertes kertész pilóta málna kifestő távolság

b) Válassz ki minden szófajhoz két-két olyan szót, amelynek számodra nehéz a helyesírása! Másold le őket a füzetedbe!

5. a) Mondd el, melyik szófajhoz tartozó szavak hiányoznak a játék leírásából! Egészítsd ki szóban a hiányos szöveget!

Páros fogó

Kiválasztunk fogót. A többiek kettesével kezet fognak, s úgy futkároznak. A fogó feladata, hogy megérintsen párt játékosok közül. Akit megérintett, az lesz új fogó, párja pedig régi fogóval alkot párt. következő körben a régi fogó védett lesz.

b) Beszéljétek meg, mi alapján választottátok ki a megfelelő szavakat!

6. a) Egészítsd ki szóban a hiányos mondatokat a főnévről és a melléknévről tanultak alapján!

Az , élettelen dolgokat, tárgyakat és gondolati dolgokat megnevező szófajt nevezzük. A főnevek nagy csoportba sorolhatók: köznevek és .

A főnévhez tartozó, a beszéd során fontos jellemzőt, leggyakrabban kifejező szófajt melléknévnek nevezzük. A fokozás során fokot különböztetünk meg: , közép fok, .

b) Alkossatok mondatokat az igeikről, az igeikötőkről és a névelőkről!

Mondatról mondatra

Gyűjtsetek az osztály falán és ajtaján egyszavas és egy-mondatos szövegeket! Keressetek az iskolában is ilyeneket! Mondjátok el hosszabban a tartalmukat!

1. a) Alkossatok mondatokat a kép alapján!
Mondjátok el a többieknek!

b) Beszéljétek meg, melyik csoport mondatai tetszettek a legjobban!
Indokljátok is meg a választásokat!

2. Fogalmazzatok meg négyes forgóban, milyen illemszabályokat kell betartani a könyvtárban!

3. a) Bővítsd az előző mondatot a kérdéseknek megfelelően mindig egy-egy szóval!

A gyerekek olvasnak.

Mit?

Hol?

Mikor?

Hogyan?

Milyen?

b) Az utolsó mondatot írd le a füzetedbe!

4. Fejezd be szóban az elkezdett mondatokat többféleképpen!

mert...

Ma reggel későn ébredtem fel, ezért...

de...

és...

Otthon felejtettem a tornacipőm, pedig...
mert...

5. Magyarázd el, miért értelmetlenek az alábbi mondatok! Olvasd fel őket kijavítva!

Kinek találkozunk holnap?

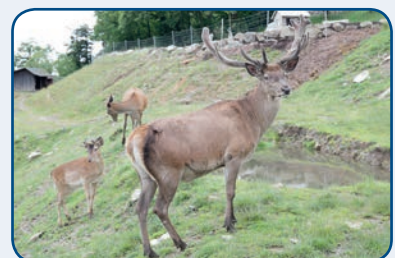
Meghívom az összes barátomé.

Szeretem a hős tájat.

A főnévnek tavaly tanultuk.

Örömmel látom, hogy megérkezted.

A vadasparkban rengeteg szarvasokat láttam.

6. a) Párosítsd a mondatdarabokat! Mondd el, mi alapján döntöttél!

Kosárlabdázni indultam

a mangót.

Ebéd után megkóstoltam

a banánnal.

Rengeteget olvastam már

a kutya.

A tejet összeturmixoltam

a sportcsarnokba.

Az ember hűséges társa

az állatokról.

b) Diktáld le társadnak a mondatokat a füzetbe! Utána cseréljétek! Ellenőrzétek egymás munkáját!

7. a) Mely szavak hiányoznak a szövegből? Olvasd fel a szöveget a megadott szavakkal kiegészítve!

olvasójegyre

osztályfőnökünk

könyvtárban

könyvekért

aláírásukkal

Hétfő délután a Balassi Bálint Megyei Könyvtárban járt az osztályunk. kísért el minket.

A könyvtáros néni megmutatta nekünk a könyvtár helyiségeit: az olvasótermet, a zeneszobát, a gyermekkuckót és a kölcsönzőtermeket. Ahhoz, hogy a könyvtár szolgáltatásait igénybe tudjuk venni, lesz szükségünk. Az olvasójegyet a beiratkozási lap kitöltése után kapjuk meg. Ezen a lapon szüleink igazolják, hogy felelősséggel tartozunk a kikölcsönzött . A könyvtáros néni ismertette velünk a könyvkölcsönzés és a könyvtárban tartózkodás szabályait is.

Nagyszerűen éreztem magam a !

b) Miért alkotnak összefüggő szöveget a fent olvasott mondatok? Indokold meg sorban egymás után olvasva őket!

c) Gyűjtsetek ötleteket foglalkozásokra a gyermekkuckóban!

8. Folytasd az elkezdett mondatot a társaddal! Utána alkossatok még pár összefüggő mondatot a fejezetnyitó kép részlete alapján! Mondjátok el a történetet!

Megérkeztünk a bogrács buliba...

Írjuk helyesen!

Idézzétek fel a tavalyi helyesírási ismereteiteket! Külön foglalkozzatok a mondatfajták helyesírásával! Beszéljétek a mondatkezdő betűről és a mondatot záró írásjelekről is!

1. a) Rendezd szavakká a betűket, betűjegyeket! Segít a szófajuk.

A l t
a t i

főnév

l b g
a a l

ige

a m l
d a l

főnév

n k ű
ö n y

melléknév

ü l ly
e s d

ige

- b) Beszélj meg a társaddal, milyen helyesírási szabályokat kell betartanotok a szavak leírása közben! Írd le emlékezetből a szavakat a füzetedbe!

2. a) Párosítsd a szavakat! Írd le folyóírással a füzetedbe a szópárokat! Ügyelj a nagybetűk és kisbetűk helyes megválasztására!

ADRIENN RUMINI CIRMOS

FOLYÓ LAJOS VÁROS

FIÚ MACSKA TISZA

LÁNY EGÉR SZEGED

- b) Magyarázd el, milyen szempont alapján rendezted párba a szavakat!

A szegedi dóm

3. a) Beszéljétek meg, hogyan tagolnátok a szöveget! Írjátok le a füzetbe!

Az *eszperente* jellegzetes magyar nyelvi játék nevét Karinthy Frigyes alkotta kizárólag az *e* magánhangzó használatával kell értelmes mondatokat alkotni például ezen a nyelven a tehenek kedves eledele szénát jelent ismersz hasonlókat próbáld ki a játékot írd hasonló meghatározásokat a füzetedbe csupa *e* betűvel

- b) Állapítsátok meg a tagolt szövegben a mondatfajtákat! Ellenőrizzétek a helyesírásukat!

4. Írjátok feladatsort egy másik csoportnak a tavaly tanultakról! Oldjátok meg együtt azt, amelyet ti kaptatok egy másik csoporttól!

Elemes kirakós vers

A felhő az eső háza,
Kihajol az ablakába,
Aztán szilánkokra hullva
Lenn terem a földön újra.

A macska a veréb háza,
Beköltözik vacsorára,
Macska hasát veréb lakja,
Csipog, mint egy gumimacska.

A huzat a paplan háza,
Elfér benne ülve, állva,
Reggel ablakban a paplan,
Jót alszik a nagy huzatban.

A felhő a szél kutyája,
Botért küldi, visszavárja,
Lefürdeti nagy esőben,
Felragyog a felhő szőre.

A gyümölcs a fa kutyája,
Meggöti rövid pórázra,
Nő a gyümölcs, leszakadva
Bokrok közé beszaladna.

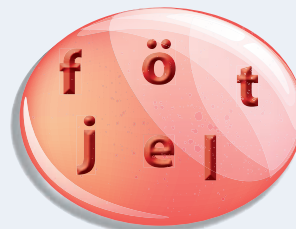
(Lackfi János)

A szavak alakja és jelentése

Idén nem csak teljesen új dolgokat fogtok tanulni. Számos új ismerettel fogjátok gyarapítani tudásotokat a tavaly már tanultakról is.

1. Frédi elejtette a kőbe vésett bevásárlólistát. Segíts neki összerakni a betűket, hogy tudja, mit kell vennie!

2. a) Milyen szavakat tudsz alkotni az alábbi betűkből? A meghatározások segítenek.

k s a l á

l a t l á

sz k a l á

Üvöltő állat.

Aki keres, az...

Kicsi, vékony faszilánk.

Nyakmelegítők

Ételt szolgál fel.

Füvet levág.

Társasházban több is van.

Élőlény.

A búza „feje”.

- b) Miért fontos a betűk sorrendje?

Egy szó hangalakból (a szót alkotó hang- vagy betűsorból: a+l+m+a) és jelentésből (a hangalak értelméből) áll.

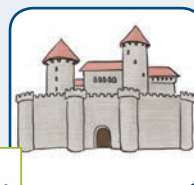
3. a) Mit ábrázolnak a képpárok? Válaszolj egy-egy olyan szóval, amely páronként mindkét kép jelentését kifejezi!

1.

2.

- b) Hasonlítsd össze a szavak kétféle jelentését! Mely állítás igaz rájuk?

1. Hangalakjuk megegyezik, a jelentésük között van kapcsolat.

2. Hangalakjuk megegyezik, a jelentésük között nincs kapcsolat.

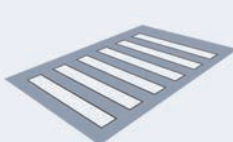
4. a) Olvasd el a szavakat! Mondd el, melyik szóhoz mely képet helyeznéd!
Indokold meg a választásodat!

körte

toll

fül

zebra

b) Milyen összefüggést fedezel fel az azonos szóhoz tartozó képek között?

c) Alkoss mondatokat a szavak mindkét jelentésével!

5. Találd ki a két szót a megadott jelentéseik alapján!

6. Milyen szófajúak a szavak az egyik és a másik jelentésükben?

színes

napos

Mit tudok?

SZÓ

ALAK

azonos

vár, ég, fűz

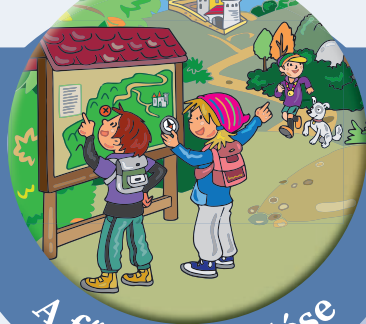
JELENTÉS

egy

kecske, labdázik

több

körte, színes, felhúz

Mit tudunk már a főnévről?

Idézzétek fel tavalyról a főnévről tanultakat a fejezetnyitó kép és vers alapján! Foglaljátok össze a helyesírásukra vonatkozó ismereteiteket is!

1. a) Lapozz a fejezetnyitó képhez! Figyeld meg alaposan a kép részleteit!
b) Sorolj szavakat a képről emlékezetből a megadott csoportokba!

élőlény

élettelen dolog, tárgy

gondolati dolog

2. a) Mondd el, mi alapján csoportosítottuk az alábbi főneveket!

folyó **lány**
ország égitest
mese város
állat hegy

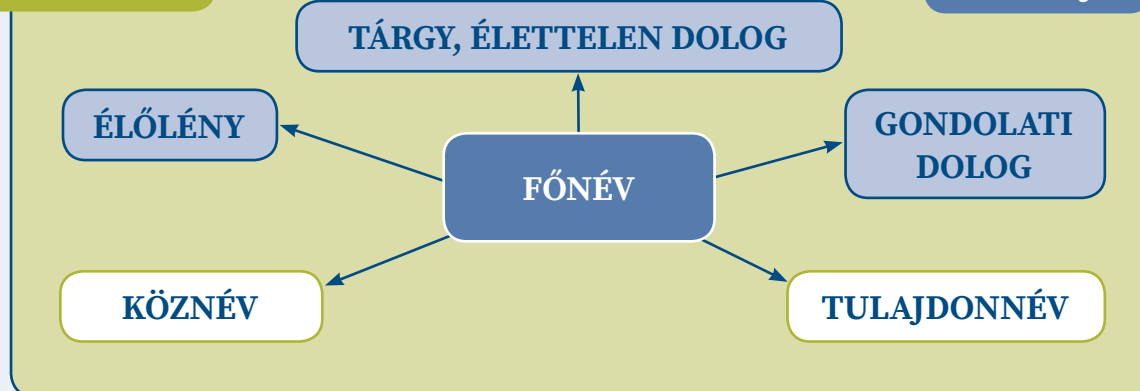
Hold **ILDIKŐ**
Mosonmagyaróvár
Kékes Bendegúz
Hamupipőke

- b) Keresd meg a két keretben lévő főnevek párját! Találj ki főneveket a pár nélkül maradt szavakhoz!

3. a) Elevenítsd fel a főnévről tanultakat a gondolattérkép segítségével!

Mit tudok?

SZÓFAJ

- b) Mondjatok láncban az **ember** főnévvel toldalékos alakokat! A soron következő mondjon mondatot vele, majd folytassa a sort!

Emberek megkülönböztető neve

A tulajdonnevek közül ma az emberek saját nevével ismerkedünk meg. Szerinted miért áll egynél több szóból a teljes nevünk?

1. a) Mi okozott problémát az alábbi helyzetekben?

- Halló! Bencével szeretnék beszélni.
- Milyen Bencével?
- A barátommal.
- Ki beszél?
- Dani.
- Milyen Dani?
- Bence barátja.
- De mi a neve?
- Dani.

Figyelem,
figyelem!
Szabó urat várják
az információnál.

Szabó
vagyok!

Én is!

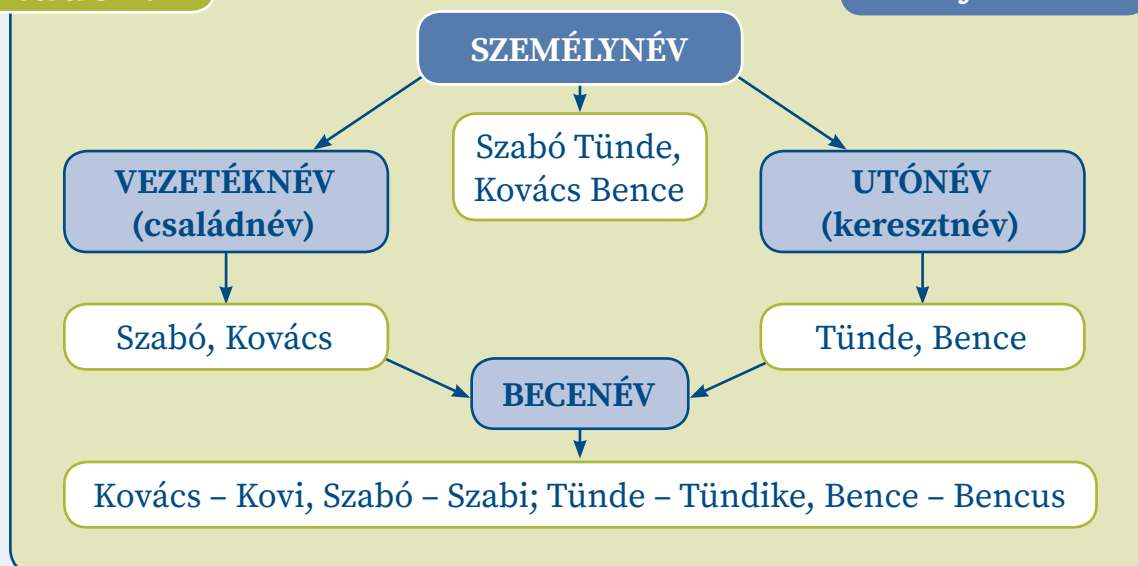
Szabó
vagyok!

Ön is
Szabó?

b) Játsszátok el az első jelenetet úgy, hogy ne okozzon félreértést! Bence teljes neve legyen Kovács Bence, Danié Nagy Dániel! Figyeljete az illemszabályokra is!

Mit tudok?

TULAJDONNÉV

A természet alakította...

A földrajzi nevek helyesírása azért nehéz, mert változatosak, és sokféle szabály szerint épülhetnek fel. A kevésbé ismerős neveknek mindig nézz utána a szótárban!

1. a) Olvasd el, és sorold betűrendbe írásban az alábbi tulajdonneveket!
Mátra, Debrecen, Szeged, Balaton, Mecsek, Tisza, Aggtelek, Duna, Pécs, Esztergom

b) Melyik csoportba tartoznak a fenti tulajdonnevek?

város, falu

hegy, hegység

folyó, tó

c) Beszéljétek meg, mely helyek fordulnak elő a természetben!

2. Találd ki, majd írd le a földrajzi neveket a füzetedbe!

kes- vár fe- szé- hér-

bat- szom- hely

ros- li- get vá-

e- szeg la- za- ger-

gó- tar- sal- ján

sza- ti- red fü-

3. a) Olvasd el az alábbi szöveget!

Hazánk természeti értékekben nagyon gazdag. Területét a síkságok mellett dombok és hegyek teszik változatossá. Ilyenek a Zalai-dombság, a Zempléni-hegység, vagy a Budai-hegység gyönyörű hegyei, például a János-hegy vagy a Szabadság-hegy. Kis országunk tavakban is bővelkedik. A csodás Balaton mellett sok látogatót vonz a Velencei-tó és a Tisza-tó is.

b) Figyeljétek meg a szövegben szereplő tulajdonnevek helyesírását! Mi mindent vettetek észre?

4. a) Mondjátok el az előző, hazánkról szóló ismertetőt úgy, mintha idegenvezetők lennétek! A képek segítenek.

Zalai-dombság

Budai-hegység

Tisza-tó

Velencei-tó

János-hegy

Zempléni-hegység

- b) Miért írjuk kisbetűvel a képaláírásokban a szavakat a kötőjel után?

5. Vajon melyik tulajdonnévhez tartoznak az alábbi köznevek?

hegység

hegy

dombság

tó

Somogyi-✱

Feneketlen-✱

Öreg-✱

Gödöllői-✱

Fehér-✱

Visegrádi-✱

Háromashatár-✱

- a) Próbáljátok meg a köznév nélkül értelmezni a földrajzi neveket!

- b) Írjátok le a kiegészített földrajzi neveket a füzetbe!

A földrajzi nevek a tulajdonnevek közé tartoznak, ezért nagy kezdőbetűvel írjuk őket. A hozzájuk tartozó közneveket kisbetűvel írjuk (óceán, tó, hegy, sziget, tenger stb.), és kötőjellel kapcsoljuk, ha azokat a természet alakította ki (János-hegy, Atlanti-óceán, Csepel-sziget, Fekete-tenger stb.).

Az ember alakította...

A hegyek, völgyek, folyók mind a természet művei. Az utak, városok, hidak viszont az ember alkotásai...

1. Keressétek meg az elrejtett finomságot a leírás és a munkafüzet térképe alapján!

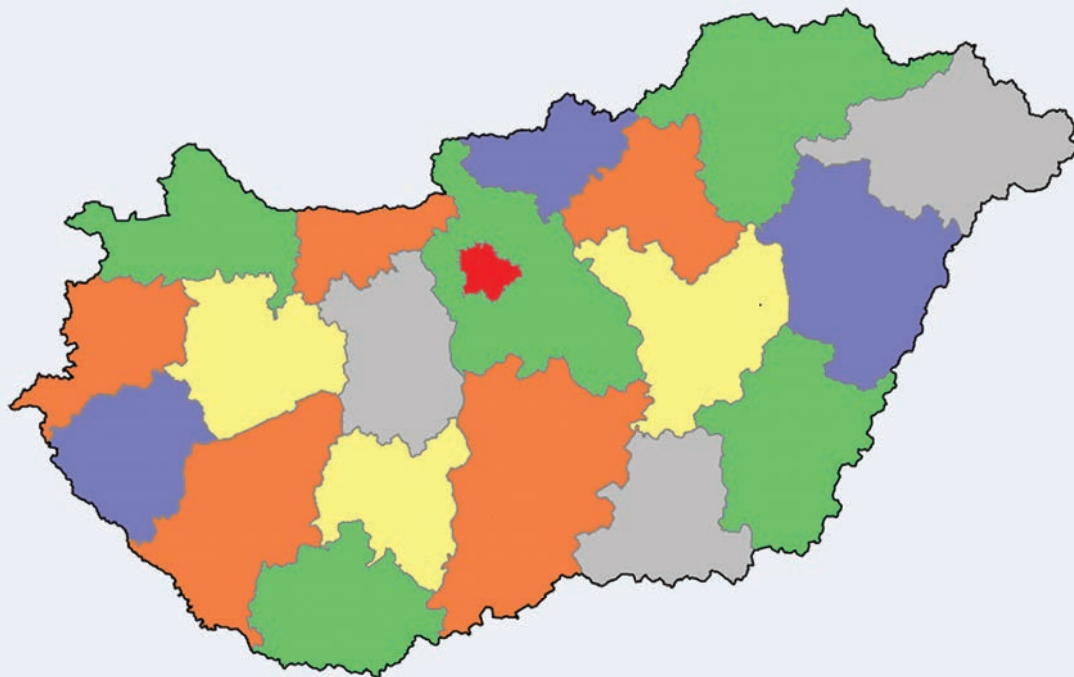

Indulj el az Állomás térről a Kerülő utcán! A Forró utcához érve fordulj jobbra, majd a Bimbó útnál balra! Menj tovább a Régi hídig, menj át rajta, és haladj tovább a Folyóparti sétányon egészen az Erzsébet térig. Ott találjátok meg a célt.

a) Keressétek meg a földrajzi neveket a szövegben és a térképen! Figyeljétek meg a helyesírásukat!

b) Miben különböznek ezek a földrajzi nevek a természetben előforduló társaiktól?

2. Vajon a megyéket az ember hozta létre, vagy a természetben fordulnak elő?

a) Keresd meg azt a megyét, amelyikben laksz! Írd le a füzetedbe a szomszédos megyék nevével együtt!

3. Figyeld meg az alábbi megyék helyesírását! Alkoss szabályt!

Zala megye

Bács-Kiskun megye

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

4. a) Illeszd a megfelelő helyre az alábbi földrajzi neveket!

Szabadság híd

Dobó István tér

Diósdí utca

Árpád híd

Margit híd

Megyeri híd

Hajógyári híd

Széchenyi tér

Erzsébet tér

Klauzál tér

Kossuth tér

Vadvirág utca

Hegyalja utca

Karácsony utca

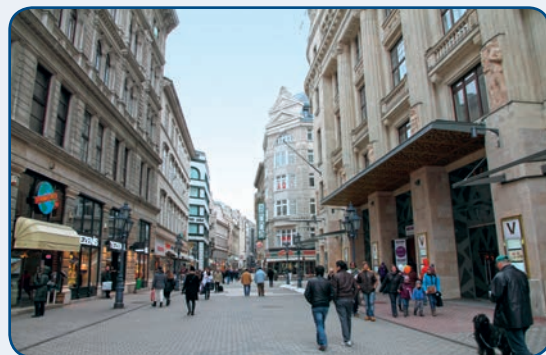
Mező utca

b) Vedd el a fenti tulajdonnevekből a földrajzi köznevet! Mit tapasztalsz?

5. a) A fotókon Budapest néhány részletét látjátok. A földrajzi nevek vége azonban lemaradt. Egészítsétek ki! Írjátok le a teljes neveket a füzetbe!

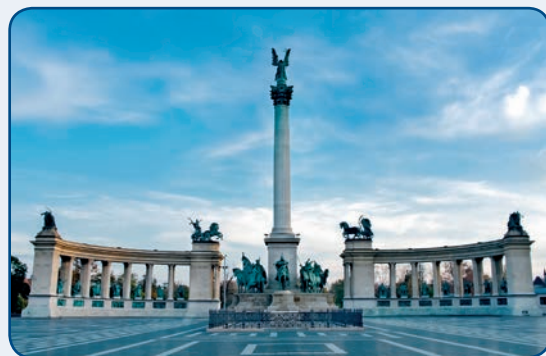
Szabadság

Váci

Rákóczi

Hősök

b) Készítsetek kedvcsinálót annak, aki jobban meg szeretné ismerni a fővárost!

A földrajzi nevek a tulajdonnevek közé tartoznak, ezért **nagy kezdőbetűvel** írjuk őket. A hozzájuk tartozó közneveket (út, utca, tér, megye stb.) **kisbetűvel** és **különírjuk**, ha azokat nem a természet, hanem az ember alakította ki (Kossuth Lajos utca, Fő tér, Erzsébet híd, Vas megye stb.).

Tó vagy folyó a Tisza?

Mi jut eszedbe, ha azt mondom: Duna? A folyó vagy a tévécsetorna? Miért? Mitől függ, hogy melyiket érted rajta? Beszéljétek meg!

1. Játsszunk! Figyeljétek meg az alábbi mondatokban a tulajdonneveket!

A szüleim a Dunán szokták nézni a híradót.

Nyáron sok a látnivaló a Dunán.

Jó filmet láttam hétvégén a Mátrában.

A Mátrában volt a legfinomabb a perlec.

Ez a hal a Tiszában él.

A Szaharát miért csak tizenkét éven felüliek nézhetik meg?

a) Milyen szót tudnátok hozzátenni a mondatokban lévő tulajdonnevekhez, hogy a jelentésük egyértelmű legyen? A képek segítenek.

b) Beszéljétek meg, milyen esetekben nem hiányoznak a köznevek a tulajdonnevek után!

2. Mondj mondatokat az alábbi tulajdonnevekkel! Derüljön ki, hogy földrajzi névként használtad őket!

Tisza

Mátra

Szahara

Mecsek

3. Miért nem egyértelműek az alábbi mondatok elsőre? Egészítsd ki őket a tulajdonnevet értelmező köznévvel!

A Dunáról néztem egy filmet a Dunán.

A Duna folyó

A Duna Televízió

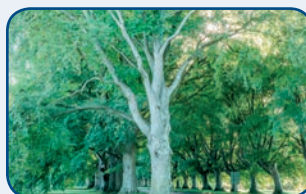
Balaton község
(Heves megye)

Balaton tó

A kirándulás legszebb élménye ez volt: Balaton.

Ez a fa a Bükkből van.

A bükkfa

A Bükk hegység

4. Próbáljátok meg a köznév nélkül értelmezni az alábbi földrajzi neveket! Mit tapasztaltok? Alkossatok szabályt!

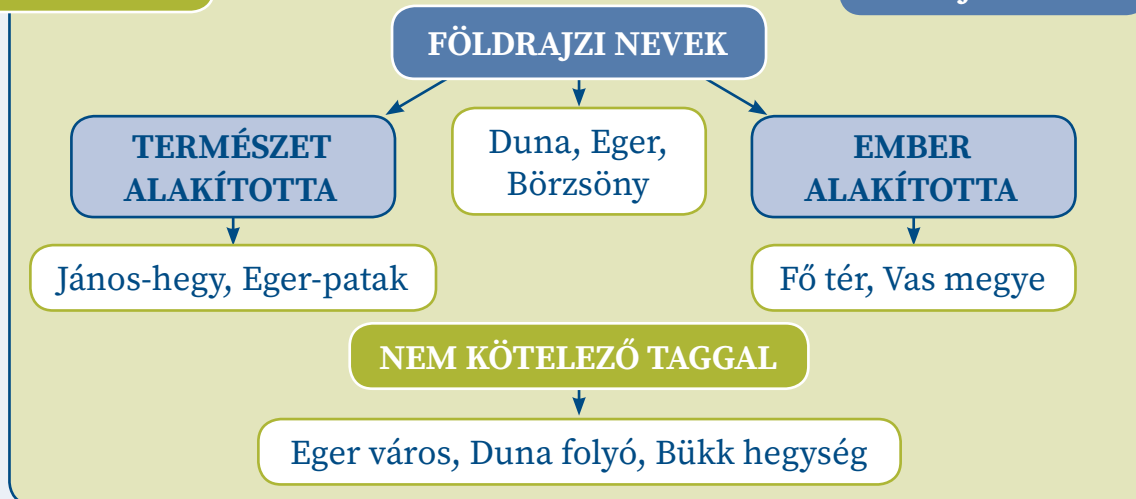
Mátra hegység János-hegy Öreg-tó Duna folyó Margit-sziget Eger város

A földrajzi nevek egy csoportját köznév nélkül, önmagukban is használjuk (Duna, Mátra, Tisza, Bükk, Balaton stb.). Ha nem egyértelmű a jelentésük a mondatban, a hozzájuk kapcsolt közneveket (hegység, hegy, tó, folyó stb.) kisbetűvel és különírjuk.

Mit tudok?

TULAJDONNÉV

Az iskolám neve

Az intézmények olyan helyek, szervezetek, ahová sokan járnak hivatalos ügyet intézni, dolgozni, művelődni, tanulni. Az iskolád neve is ilyen...

1. a) Olvasd el a plakát szövegét! Figyeld meg benne a tulajdonnevek helyesírását!

VÁNDORKIÁLLÍTÁS

Szeretettel meghívunk novemberben megnyíló vándorkiállításunkra, ahol a városunk óvodásai és tanulói által készített alkotásokat mutatjuk be. A kiállítást a Vasút a Gyermekekért Alapítvány Kollégiumából indítjuk, és ugyanitt zárjuk. Ahogyan egyik helyszínről a másikra vándorol a kiállítás, úgy bővül a bemutatott alkotások köre is, hiszen mindenhol kiegészül egy-egy újabb remekművel.

További helyszínek:
Napsugár Központi Óvoda
Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Gimnázium
Nagyvárosi Művészeti Iskola
József Attila Művelődési Központ
Munkácsy Mihály Múzeum

Betérhetsz a Kollégiumba látogatóként és alkotóként is! A kiállításra bármilyen különlegességgel készülhetsz. Alkotásod lehet költemény, szobor, festmény, makett. Mindennek csak a képzeleted szabhat határt!
Szeretettel várunk!
A szervezők

- b) Olvasd fel a szövegből a tulajdonneveket! Miket neveznek meg?

2. a) Diktáljátok le a társaddal egymásnak az alábbi intézményneveket!

Magyar Tudományos Akadémia, Benedek Elek Városi Könyvtár, Országház, Comenius Általános Iskola és Gimnázium, Magyar Nemzeti Múzeum

- b) Beszéljétek meg az intézménynevek helyesírásának szabályait!

Az intézménynevek minden fontos szavát az **és** szót és az **a, az** névelőt kivéve nagy kezdőbetűvel írjuk. Az intézménynevek rövid alakjában is megtarthatjuk a nagybetűs írásmódot (az Országház – a Ház; a Petőfi Sándor Általános Iskola – az Iskola).

A cukrászdánk neve

Moziban és cukrászdában, pályaudvaron és vendéglőben is sok ember megfordul, mégsem nagybetűs a teljes nevüknek minden fontos szava. Vajon miért?

1. Figyeld meg az alábbi tulajdonnevek helyesírását! Beszélj meg a társaddal, melyik már tanult szabály vonatkozik rájuk!

Liszt **F**erenc **r**epülőtér

Farkasréti **t**emető

Vadaspark **m**egállóhely

Széchenyi **g**yógyfürdő

Kóstház **é**tterem

Művész **m**ozi

2. a) Hová milyen célból járunk? Keresd meg az összetartozó szavakat!

Gellért

pályaudvar

Keleti

cukrászda

Apolló

cipőbolt

Pálma

fürdő

Marcipán

mozi

Puma

étterem

b) Mondj mondatot a tulajdonnévi résszel! Hagyd el a köznévi tagot belőle úgy, hogy mégis kiderüljön a hely (pl. A Maciban fagyiztunk.). A társad találja ki a helyet! Utána cseréljete!

c) Gyűjtsetek a településeken minél több ilyen nevet!

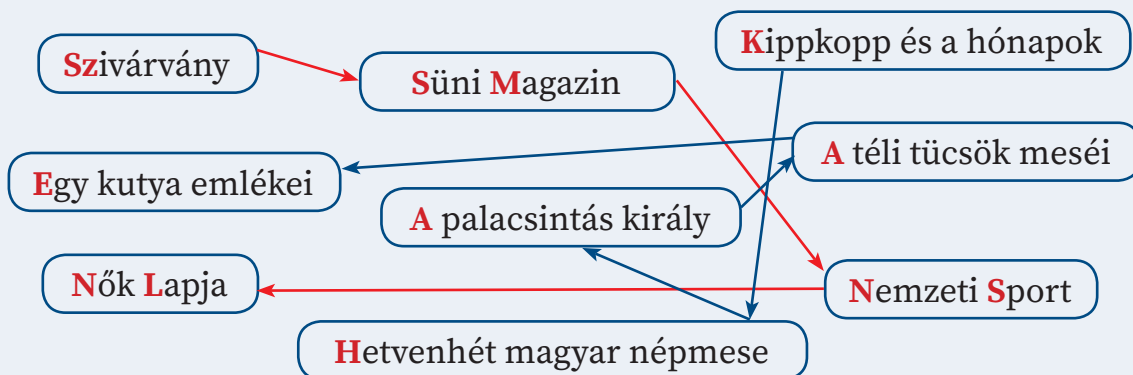
A megállóhelyek, mozik, vendéglők, üzletek stb. nevében a tulajdonnévi tagot, tagokat **nagybetűvel** (Torockó, Művész), a köznévi tagot, tagokat pedig **kisbetűvel** kezdjük (étterem, mozi), és a tulajdonnévtől **különírnuk** (Torockó étterem, Művész mozi).

Állandó újságom, kedvenc mesém

A címekről azt fogod megtudni most, hogy két nagy csoportjuk van. Léteznek ismétlődő és egyszeri címek is. Ezt azért fontos felismerned, mert a helyesírásuk is ettől függ...

1. a) Olvasd fel a tulajdonneveket a nyilakkal jelölt sorrendben!

b) Beszéld meg a társaddal, melyik cím egyszeri, és melyik ismétlődik! Figyeljétek meg az eltérő helyesírást! Fogalmazzátok meg a különbségeket!

2. Olvasd el az alábbi újságcímeket! Milyen témákról szólnak?

Nemzeti Sport, Film-Színház-Muzsika, Orvosi Hetilap, Természetbúvár, Mikkamakka Magazin, Élet és Irodalom, Kertészet és Szőlészet, Otthon Magazin

Az újságok, folyóiratok címe ismétlődik. Ezek minden szavát az **és** kivételével **nagy** kezdőbetűvel írjuk (Élet és Tudomány, Nők Lapja).

3. a) Hasonlítsd össze az alábbi, egyszeri címeket a fent olvasott újságcímekkel! Mit veszel észre? Alkoss szabályt írásban!

Harisnyás Pippi hajóra száll • Szép magyar népmesék • Rumini a Ferrit-szigeten • A csillagszemű juhász • Kókusz Franci, a fodrász titkos ügynök • Képes gyermeklexikon • Nemzeti dal • Süsü, a sárkány • A part alatt • A só

b) Gyűjtsetek olyan címeket, amelyek végén felkiáltójel vagy kérdőjel van! Magyarázzátok el, miért!

Állatok, égitestek, márkák neve

Mondjatok felváltva jellegzetes állatneveket egymásnak a társaddal! Találjátok ki, hogy a név melyik állatfajtához tartozik!

1. a) Olvasd el a szöveget! Keresd meg benne a tulajdonneveket!

Több magyar meséből született televíziós siker. Szereplőik hamar a gyerekek és a felnőttek kedvencei lettek. Mindenki ismerte Frakkot, a magyar vizslát és a lusta cicapárost, Lukrécia és Szerénkét. Ki ne hallotta volna Mazsola, Kukori és Kotkoda vagy Vuk nevét? Az emberi tulajdonságokkal felruházott állatszereplők ma is népszerűek, de ma már új mesehősöket is láthatunk a képernyőn.

- b) Milyen állat volt Mazsola, Kukori, Kotkoda és Vuk? Írjátok le a nevüket az állatfajta megnevezésével együtt a füzetbe!

2. a) Keresd meg a mondatpárok azonos hangalakú főneveit! Figyeld meg a helyesírásukat!

Tavasszal nagyapám felássa a földet.
Az űrhajó megkerülte a Földet.

A nap 24 órából áll.
A Nap egy csillag.

- b) Beszéljétek meg, milyen esetben használjuk tulajdonnévként ezeket a szavakat!

3. a) Nézd meg az alábbi képeket! Milyen márkanevek jutnak az eszedbe róluk?

- b) Beszélj meg a társaddal, miért írjuk nagy kezdőbetűvel a márkaneveket!

Gyakorlás

A tulajdonnevek

Gyűjtsetek M betűvel kezdődő tulajdonneveket! Próbáljátok meg minden csoportra példát találni!

1. Nézd meg a képet! Olvasd el a szöveget!

Melyikünk ne ismerné Móra Ferenc nevét? Meséit minden kisdíák olvassa. Érdekes, hogy Móra az írói munkásságát versírással kezdte (Az aranyszörű bárány, 1902-ben jelent meg). Móra Szegeden élt, itt írta legfőbb műveit. 1905-től 1922-ig több mint ezer írása jelent meg Az Én Újságom című gyermeklapban. Mára

Móra Ferenc Múzeum

számtalan utca, iskola, múzeum és kiadó is viseli a nevét. Ilyen a budapesti Móra Ferenc Általános Iskola Zuglóban, az Újváros park 2. alatt, vagy a Móra Ferenc Múzeum, amelynek gyönyörű épülete Szeged központjában, a Tisza-parton, a Belvárosi hídnál található.

a) Idézd fel a társaddal, milyen helyesírási szabályok vonatkoznak a címek írására! Utána írd a szöveghez címet a füzetedbe!

b) Keresd meg a szövegben a tulajdonneveket! Mondd el mindegyikről sorban, hogy a tulajdonnevek mely csoportjába tartozik!

2. Mi mindennel gyarapítottad tudásodat a tulajdonnevekről? Mondd el!

Mit tudok?

TULAJDONNÉV

SZEMÉLYNEVEK

Szabó Tünde

FÖLDRAJZI NEVEK

János-hegy, Fő utca

INTÉZMÉNYNEVEK

Cseperedő Óvoda,
Maci cukrászda

ALKOTÁSOK CÍME

Nők Lapja, A só

ÁLLATNEVEK

Bodri, Cirmi

ÉGITESTEK NEVE

Nap, Föld, Hold

MÁRKANEVEK

termékek saját neve

A toldalékok szerepe

Idézzétek fel a toldalékokról tanultakat! Ma azt figyeljük meg, hogy a szavak végén háromféle toldalékot is használhatunk. Ismerkedjünk meg velük közelebbről!

1. a) Toldalékold a főneveket az előttük álló kérdéseknek megfelelően! Figyeld meg, milyen toldalékot kaptak a főnevek!

Mit?	krém	fagyi	Honnan?	kastély	váza	pohár
Hol?	fazék	kert	Hová?	leves	erdő	lakás
Mitől?	rajt	vonal	Miről?	ág	szék	tető
Mire?	mászóka	oszlop	Min?	fa	szekér	szárító

- b) Próbálj még egy toldalékot hozzátenni a leírt szavakhoz! Mit tapasztalsz? Fogalmazd meg a szabályt a társaddal!

2. a) Olvasd el a mondatokat! Mi a furcsa bennük?
Írd le őket kijavítva a füzetedbe!

Anyu a váza a virágba rakja.
Elmegyünk este a cukrászdát?
Nyáron meglátogatom a nagynénémhez.
A versenyen elsőként ugrottam a vízben.
Délután telefonált Peti megkérdezni a házi feladatban.

- b) Jelöld a toldalékos főnevekben a szótő és a toldalék határát!

3. a) A fejezetnyitó kép alapján felelj a kérdésekre egy-egy toldalékos főnevet tartalmazó mondat!

Hol tartózkodnak a gyerekek a képen? • Milyen állattal fut a fiú? • Honnan bújik elő a medve? • Mit látsz a hátitáskás kislány kezében? • Mivel kínálja meg az egyik fiú a másikat?

- b) Beszélj meg a társaddal a rövid válaszok alapján, hogy mi ezeknek a toldalékoknak a szerepe!

A toldalékok egyik nagy csoportja a szavak kapcsolódását, szerepét fejezi ki a mondaton belül (ceruzát, táskából, házban, üvegbe, terasról, kapura, finomat). Ez után a toldalék után már más toldalék nem állhat.

4. a) Olvasd fel a szóhalmazból a többes számú főneveket! Mondd el, milyen toldalékokkal jelöljük a többes számot!

bogarak	sisak	kerék	terek	csónak	rétek	ajtói
patak	lakat	lovak	krémek	nyulak	pontok	árnyék
események	fái	pécsi	tanítók	barack	csónakok	kajak
ajak	vödrei	tálcák	hidak	ablak	szárnyai	reték

- b) Keress hasonlóságot és különbséget a -k és az -i toldalék között!

A toldalékok másik csoportja a szó jelentését csak kis mértékben módosítja a mondaton belül (edények, almák, zacskói). Utána más toldalék is állhat (edényekben, almákon, zacskóit).

5. a) Alkoss új szavakat a szavak és toldalékok párosításával! Írd le őket a füzetedbe!

utal, siet, köt, jó, fest,
izom, lány, fut

-ás, -ség, -mény, -és, -ka,
-ság, -zat, -vány

- b) Beszéld meg a társaddal, mi a különbség a szótő és a toldalékolt szó jelentése között!

- c) Vizsgáld meg, milyen szófajú szóból milyen szófajú szót alkottál a toldalékokkal!

6. Gyűjtsetek a képről más-más szófajú szavakat! Alkossatok belőlük új szavakat toldalék segítségével!

A toldalékok harmadik csoportjával új szót hozunk létre. Ez a toldalék megváltoztatja a szó jelentését (hal – halász, hegy – hegység, szalad – szaladgál) és gyakran a szófaját is (olvasás, merészség, hegyi, gombás) a mondaton belül.

Kivel? Mivel?

Gyűjtsetek olyan szavakat, amelyekben hosszú mássalhangzót ejtünk (függöny, hattyú)! Beszéljétek meg, hogyan jelöljük ezeket írásban!

1. Vizsgáld meg a táblázat szavait oszloponként! Hasonlítsd össze a szóalakok helyesírását soronként! Mondd el, mi kerül a hiányzó helyekre!

sapka	sapkával	sapkák	sapkákkal
kívánság	kívánsággal	?	kívánságokkal
zsák	zsákkal	zsákok	?
?	villával	villák	villákkal
dinnye	?	dinnyék	dinnyékkal

2. a) Olvasd el a következő szöveget! Mondd el a társadnak, hogyan fejeznéd be a sütemény receptjét!

Receptkönyv
Édességek

Kekszes süni szeletelt mandulával, mogyoróval

Hozzávalók:
 fél kg darált keksz
 5 evőkanál kristálycukor
 10 dkg margarin
 3 evőkanál kakaópor
 4 dl tej

Fél kg darált kekszet 5 evőkanál kristálycukorral, 2 csomag vaníliás cukorral, 10 dkg margarinnal, 3 evőkanál cukrozatlan kakaóporral és 4 dl tejjel összegyúrunk. Addig gyúrjuk a hozzávalókat a keksszel, míg a tészta össze nem áll, és a cukor is el nem olvad benne.

A masszából nedves kézzel diónyi nagyságú gömböket formálunk, melyeket azután kicsit hosszúkásra, süni formájúra alakítunk. Ezeket szeletelt mandulával és mogyoróval úgy tűzdeljük meg, mintha ...

- b) Hasonlítsd össze az aláhúzott szavakat a hozzávalókkal! Figyeld meg, mi történik a toldalékkal, ha mássalhangzóra végződik a szó!
- c) Írd le emlékezetből az aláhúzott szavakat a füzetedbe! Ellenőrizd és javítsd helyesírásodat a tankönyv alapján!

3. Mi mindent látsz a képeken? Lásd el a szavakat -val, -vel toldalékkal!

4. a) Párban dolgozzatok! Egyikőtök a toldalék nélküli szavakat olvassa, a másikótok pedig a hallott szó toldalékos alakját!

taxi	gyerekkel	Mihály	taxival	tanítóval	fagylalt
pléddel	fagylalttal	tanító	Mihállyal	krém	szív
szívvel	krémmel	körző	pléd	körzővel	gyerek

- b) Írjátok a füzetbe a toldalékos szavakat az alábbi szempontok szerint csoportosítva!

A szó töve magánhangzóra végződik:

A szó töve mássalhangzóra végződik:

- c) Figyeld meg a két csoport szavainak toldalékát! Alkoss a társaddal szabályt a toldalék viselkedésére és helyesírására!

Ha a szó mássalhangzóra végződik, a -val, -vel toldalék -v-je helyén is a szó utolsó hangját ejtjük. Ezt írásban betűkettőzéssel jelöljük (dob**bb**al, szé**kk**el, éss**sz**el, sú**ll**yal, lán**cc**al, gyön**gg**yel, gyereke**kk**el).

5. a) Melyik illik a mondatba? Indokold meg! Figyeld a szófajt is!

A bálban senki sem ismerte fel Borit a rémes **sminkel** / **sminkkel**.

Ebben a vicces versben minden második sor **rímel** / **rímmel**.

Ez a rádió csak **elemel** / **elemmel** működik.

Miért mentél **fejel** / **fejvel** a falnak?

Ez a madárka de szépen **énekkel** / **énekkel**!

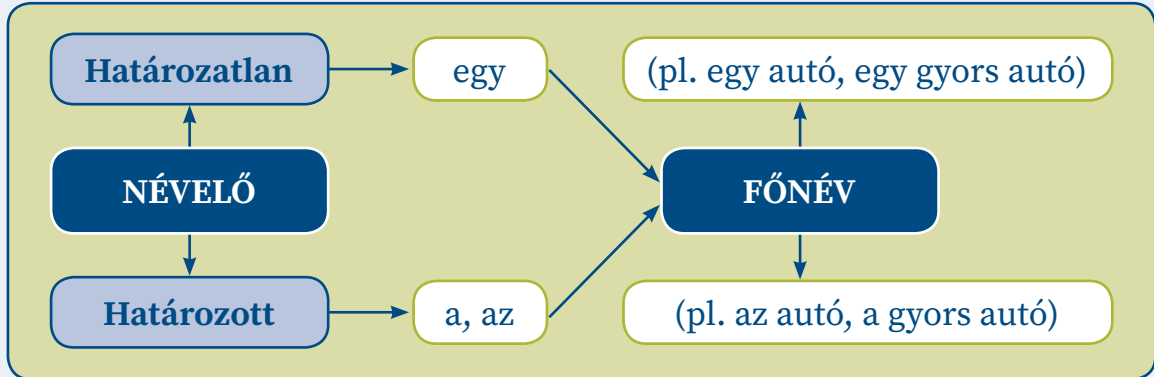
- b) Értelmezd a szavak mindkét jelentését! Írd le a helyes mondatokat! Írj mondatot a másik szóalakkal is!

Főnév előtt és után

Találjatok ki olyan mondatot, amelyben csak az **az** névelő szerepel, az **a** nem! Kié a leghosszabb helyes mondat? Versenyezzetek!

1. Beszéljétek meg, mi mindent tudtok már a névelőkről!

2. a) Olvasd el a *Mátyás király és a tündér* című népmonda részletét! Folytassátok csoportban a történetet!

Egyszer Mátyás király parancsot adott a katonáknak, hogy irtsák ki a stájerföldi erdőt, amely tele volt vadállatokkal. Nekivágtak a katonák, döntöttek, hordották a fákat, de a Szent-hegy alatt, egy forrás körül olyan sűrű volt az erdő, hogy nem bírták kivágni. De ha csak az erdő lett volna! A katonák tündéreket láttak az erdőben, és annyira megijedtek tőlük, hogy nem merték a munkát folytatni.

b) Gyűjtsd ki a társaddal a szövegből a névelős és névutós szókapcsolatokat a füzetbe az alábbi csoportok szerint!

1. A határozatlan névelő közvetlenül a főnév előtt áll:

2. Határozott névelős főnév:

3. Névutós főnév:

3. Egészítsd ki a mondatokat a megfelelő névutóval! Írd le a füzetbe!

alól

alá

alatt

előtt

múlva

óta

Leesett a ceruzám az asztal *.

Már órák * várok rád!

Felvennéd a ceruzám az asztal *?

Fél óra * érkezem meg.

Biztosan az asztal * van a ceruzám.

Ugye, ebéd * még ideérsz?

A melléknév ismétlése

Mit tudunk a melléknévről?

„Apu jól válaszol, ha kérdezem.” „Anyu rendet szokott rakni.” Mondd ki a mondatok értelmét egy-egy melléknévvel! Találjatok ki hasonló rövid leírásokat! Folytassátok a sort!

1. a) Keresd meg és olvasd fel az alábbi szövegben a mellékneveket!

A zöld réten vidám gyerekek játszanak. Az egyik kislány szomorkodik, mert kipukkadt a rózsaszín léggömbje. A szőke hajú, kockás szoknyás kislány megvigasztalja. Együtt játszanak tovább a nagy, pöttyös labdával.

- b) Olvasd el a szöveget melléknevek nélkül! Mit tapasztalsz? Mivel lesz több a főnév és a szöveg tartalma a melléknevek által?

2. a) Melyik olvasmányban találkoztál hasonló személynevekkel? Miért váltak ezek a szavak tulajdonnévvé?

Szeleburdi Szilárd

Feleselős Ferenc

Nyurga Nándor

Táltos Tóbiás

Zsugori Zsiga

Szégyenlős Szilvi

- b) Mondd el, milyen szófajú szóból lettek beszélő nevekké ezek a tulajdonnevek!

- c) Sorold fel betűrendben a neveket!

3. Párban dolgozzatok! Olvassátok el a szöveget! Javítsátok szóban az eltévedt szavakat, kifejezéseket!

A mezei nyúl koromfekete bundájával beleolvad a környezetébe. Bátor állat. Rövid fülével, érzéketlen orrával megérzi ellenségét. Lassan, rosszul fut. Aki így fut, arra azt mondják, hogy lassú, mint a csiga.

4. a) Fejtsd meg a képrejtvényeket! A megfejtéseket írd le a füzetedbe!

+ ES

+ AS

+ S

- b) Foglald mondatba a szavakat melléknévként!

5. a) Döntsd el soronként, hogy melyik melléknév a kakukktojás!

fényes, sötét, világos, csillogó

nedves, száraz, vizes, nyirkos

vidám, komor, mulatságos, derűs, tréfás

erős, edzett, gyenge, izmos, derék

b) Találjatok ki velük szóláshasonlatot (olyan..., mint...)!

c) Írjátok le négy szót közép- és felsőfokban a füzetbe!

6. Figyeld meg a mondatokban az aláhúzott szavakat! Mi mindenben különböznek? Fogalmazd meg!

Én Pécsen születtem. Azóta is Pécs városában lakom, pécsi vagyok.

7. a) Alkossatok az alábbi földrajzi nevekből melléknévet! Írjátok le a szópárokat a füzetetekbe!

Budapest

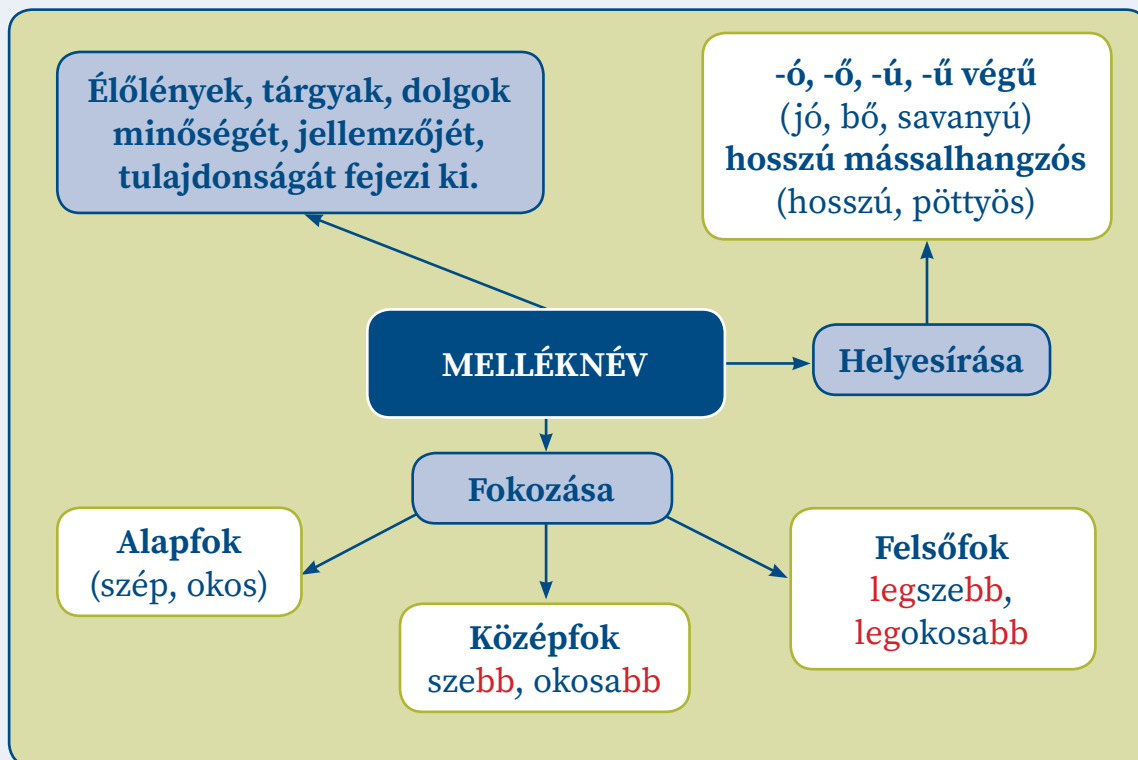
Magyarország

Balaton

Duna

Mátra

b) Milyen kezdőbetűvel írtátok a melléknéveket? Indokoljátok meg, miért!

A melléknév a mondatban

Mondjátok el közepes tempóban, majd egyre gyorsabban ezt a nyelvtörőt: Piros csíkos cinkcsészében cukros csirkecomb. Találjatok ki hasonlót! Legyen benne sok melléknév!

1. a) Keressétek meg a mondatokban a mellékneveket! Milyen alakban szerepelnek? Írd le őket a füzetbe minden fokban!

Gyorsabban jár a nyelve, mint az esze.
Jobb félni, mint megijedni.
Nagyobb a füstje, mint a lángja.
A legnehezebb az igazat túrni.

- b) Magyarázzátok meg a közmondások, szóláshasonlatok jelentését!

2. a) Alakítsd át a felsorolt mellékneveket a kérdésnek megfelelően a minta alapján! Írd le a toldalékos mellékneveket a füzetedbe!

Milyen?

Hogyan?

kínos

kínosan

lázás

csíkos

laza

ötletes

- b) Foglald mondatba a toldalékos mellékneveket! Milyen szófajú szóhoz kapcsolódnak?

3. a) Olvasd el a szövegrészletet! Keresd meg benne a toldalékos mellékneveket!

Én a pirosat jobban szeretem.

A sárgák is finomak, de nekem túl édesek.

A pirosakban éppen az a jó, hogy savanykásak.

A zöldet még nem kóstoltam.

- b) Találd ki, melyik gyümölcsről lehet szó! Magyarázzátok el csoportban a toldalékos melléknevek mondatbeli szerepét!

Lóci meg a számok (részlet)

S a gyerek szólt: – Apu, tudod, mit?
Taníts meg engem osztani. –

– Osztani? – Igen. – És a játék? –
– Ez a játék. – Te, mi bajod? –
néztem rá gyanakodva. – Semmi,
csak hát jó volna tudni, hogy

például 865-ben
hányszor van meg a 15,
mert, mondom neked, hogy titok van
mindenféle számok között. –

– S ez érdekelne? – Hogyne, – mondta
Lóci, – mese ez, igazi,
titok, és mint a keresztretjvényt,
ezt is meg lehet fejteni.

– Meg lehet! hogyne! –
kaptam észbe –
mint a keresztretjvényt, igen! –
S elővettük a számtankönyvet
és egyszerre tündérien

izgalmas lett a téli este
és körénk szállt a túlvilág:
számok nőttek elő a földből
és bujkáltak egymáson át...

(Szabó Lőrinc)

Számok minden mennyiségben

Helyezzétek mondatba a **számos** és a **számtalan**, valamint az **egy** és az **egyetlen** szavunkat! Mit tapasztaltok? Mondjátok szinonimákat rájuk!

1. Becsüld meg, hány táskát, bőröndöt, kosarat látsz a fejezetnyitó képen összesen! Utána számláld meg a poggyászok számát!
2. a) Keress a fejezetnyitó képen számokat mutató részleteket! Mondd el, mit tudsz meg belőlük!

b) Beszéljétek meg, mely állítások igazak a fejezetnyitó kép alapján!

Rengeteg ember utazik. A **legtöbb** poggyásza egy szőke hajú nőnek van. A büfében **számtalan** finomság kapható. Az áruházban **25%-os** leárazást tartanak. A képen néhány számítógép is látható. Vágra **16:10**-kor indul a **348**-as busz, a **6-os** kocs állásról. A bácsi a **második** kávéját issza. A képen **több** ember áll, mint amennyi ül. A pontos idő **19:56**. A fiú **két** pénzermével fizet. A képen **kevesebb** a tyúk, mint a kutya. Egy **kevés** cukor a padlóra ömlött.

c) Hasonlítsd össze, miben közösek, és miben térnek el a kiemelt szavak!

3. a) Sorolj fel magyar sportolókat, akik az első, a második vagy a harmadik helyen végeztek egy világversenyen!

b) Hányadik a 6-os számú focista a sorban, balról jobbra? És a kapus?

A **számnév** számot, mennyiséget, sorrendet fejez ki (három, negyed, kevés, ötödik). A számneveket jelölhetjük arab vagy római számjeggyel (11, XI; 11., XI.) és betűvel is (tizenegy, tizenegyedik, sok).

Játsszunk a számnevekkel!

A **néhány** és a **kevés** rokon értelműek. Olyat mégsem mondunk, hogy **Csak néhány tejet kér a kávéba**. Olyat sem, hogy **Néhány liszt van a palacsintához**. Miért?

1. a) Olvasd el a szöveget! Próbáld ki egy társaddal, amit olvastál!

A számok birodalmában **rengeteg** érdekes trükk létezik. Lényegük, hogy mi könnyedén kitaláljuk a társunk által gondolt számot. A **legtöbb** felnőtt és gyerek talán az alábbi trükköt ismeri:

1. Gondolj egy számra!
2. Adj hozzá ugyanannyit!
3. Én adok hozzá **8-at**.
4. A kapott számot felezd el!
5. Vond ki belőle, amire gondoltál!
6. Az eredmény **négy** lett, ugye?

Az eredmény ugyanis mindig annak a számnak a fele, amit mi hozzáadunk. Ha **tíz**et adunk hozzá, az eredmény **öt** lesz, ha **hat**ot, akkor **három**, ha **húsz**at, akkor pedig **tíz**, és így tovább. Mielőtt bemutatjátok másoknak, gyakoroljatok minél **többet**! Próbáljátok ki a trükköt **sok-sok** számmal!

b) Csoportosítsd a szövegben kiemelt számneveket a társaddal!

pontos szám, mennyiség

nem pontos szám, mennyiség

2. a) Mi a furcsa az alábbi kérdésekben?

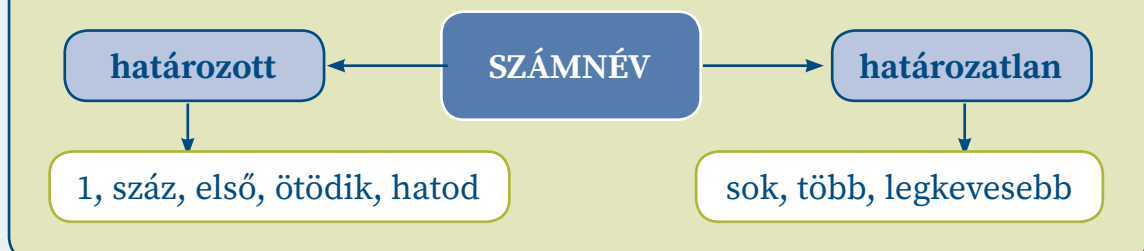
- Hány víz ömlött ki a tálból?
Hány lisztből csináltok palacsintát?
Hány pénz van nálad?
Mennyi óra van?
Hány az idő?

b) Olvasd fel helyesen a kérdéseket! Válaszold is meg őket!

Mit tudok?

SZÓFAJOK

1. Beszéljétek meg, kik mondhatják a következő mondatokat a fejezetnyitó képen!

A második vagyok a sorban.
Nahát, késik az órák tíz percet!
Ötszáznegyven forintot kérek!
A hatodik kocsálláson szállok fel a buszra.
Egyet kérek, Vácig.
Jaj, a cukor harmada kiömlött!
XI. 8-tól változna a menetrend?

2. Csoportosítsd a fenti mondatok számneveit az alábbi meghatározások szerint a füzetedbe!

1. Egész számú mennyiséget nevez meg:

2. A sorban elfoglalt helyet nevezi meg:

3. Az egész szám, mennyiség valahányad részét nevezi meg:

3. Gyűjts példákat a számnevekre a füzetedbe aszerint, hogy melyik kérdéssel alkotnak párt!

Hány?

Hányadik?

Hányadrész?

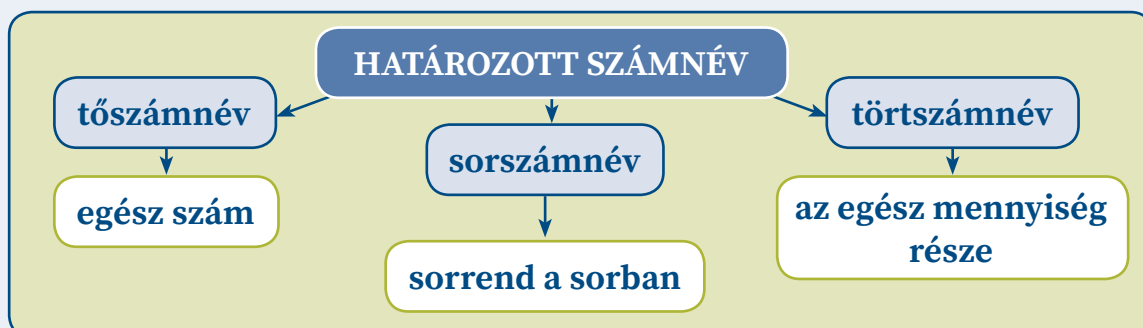
4. a) Melyik szám bújik meg a képeken látható élőlények nevében?

- b) Tudj meg minél több, számnévvel jelölt adatot a kedvenc állatodról a könyvtárban vagy az interneten! Számolj be róla a társaidnak!

5. Foglald össze az ábra alapján, mi mindent tudtál meg a számnevekről!

Gyakoroljunk!

Játsszatok párban! Mondj olyan tőszámnevet, melyben szerepel a „t” hang! A társaddal felváltva folytassátok a sort! Kérdezzetek a számnév összes tanult fajtájával!

1. a) Olvasd el a szöveget! Adj címet neki!

A lovak gyakori mozgásnemei a lépés, az ügetés és a vágta. Lépésben minden láb más mozgást végez. A ló percenként ötvenet-hatvanat lép. Egy kilométer utat így **tíz** perc alatt tesz meg, és a **tizedik** percben sem fárad el. Ügetéskor az átlós lábak végznek egyforma munkát. A ló megerőltetés nélkül óránként **tizennégy** km-t tud ügetni, **húszat** már alig. A **huszadik** km után a legtöbb ló már általában elfárad. A vágta lényegében egymást követő ugrások sorozata. A vágtazó ló általában négy métert ugrik, de néhány kilométer után elfárad. A hátslovat a nap egyharmad részénél tovább nem ajánlatos terhelni.

b) Olvasd fel a számneveket a szövegből sorban egymás után! Nevezd meg, melyik csoportba tartoznak!

c) Figyeld meg a kiemelt számnevek helyesírását! Mit tapasztalsz a toldalékos alakok esetén?

2. Írd le az alábbi számneveket betűvel a füzetedbe! Alkalmazd az előző feladatban felfedezett szabályt!

10

20

20-at

14

10-et

10.

25

20.

3. a) Olvasd fel a számmal írt számneveket a mondatok értelme alapján!

Már a 4. osztályba járok, nem a 3.-ba. 4.-es vagyok. A 4. évfolyam sokkal nehezebb, mint a 3. volt. Pedig a 3 a 4-nél csak 1-gyel kisebb szám. Az 5. még messze van, de biztos nem lesz könnyebb, mint ez a 4. osztály.

b) Másold le a kiemelt szavakat a megoldással együtt a füzetedbe!

negyedikből

4.

4-ből

4.-ből

15-tel

tizenötöddel

tizenötödikkel

tizenötöt

elsőnek

1-nek

1.

1.-nek

Időpontot jelölő számnevek

Hányadik hónapunk a január? Melyik az év 2. hónapja? Hányadik hónap az őszi második hónapja? Válaszoljatok a társaddal! Folytassátok a játékot!

1. Olvasd el, hova vitte Vali néni az előző osztályát kirándulni!

ÚJ ÜZENET

Címzett: szülői munkaközösség

Tárgy: osztálykirándulás

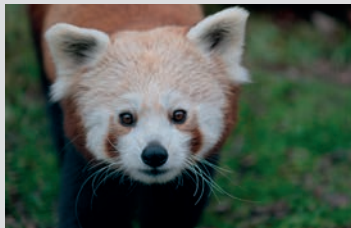
Kedves Szülők!

A tavalyi évben, 2013-ban két napot töltöttünk Egerben és környékén. Az idén az osztállyal három napra megyünk osztálykirándulásra június 9. és 11. között. Írom az időpontokat és a helyszíneket.

Az indulás dátuma 2014. június 9. lesz. Programok: Vonattal utazunk 9-én Balatonfüredre, jó idő esetén strandolunk is, játszóház, múzeum, séta a városban. Másnap, 2014. jún. 10-én hajókirándulás Tihanyba. Utolsó nap, 2014. 06. 11-én 9-kor buszozunk át Veszprémbe. Délelőtt a Kabóca Bábszínházba megyünk, ebéd után a Veszprémi Állatkertbe. Érkezés 18.30-kor a Kelenföldi pályaudvarra. Kedvcsinálóként küldök néhány fotót a helyszínekről. Június elsején szülői! Üdvözlettel: Vali néni

Budapest, 2014. III. 4.

Küldés

2. Válaszolj a kérdésekre a levél alapján!

a) Hol és mikor kelt a levél? Keresd meg!

b) Hányféleképpen írta Vali néni a hónapokat? Sorold fel!

c) Hasonlítsd össze a levélben a toldalékolatlan és a toldalékos dátumokat! Mit tapasztalsz?

3. Toldalékolj az alábbi dátumokat a füzetben! Több jó megoldás is lehetséges.

július 23.

február 7.

május 31.

-jén

-én

-től

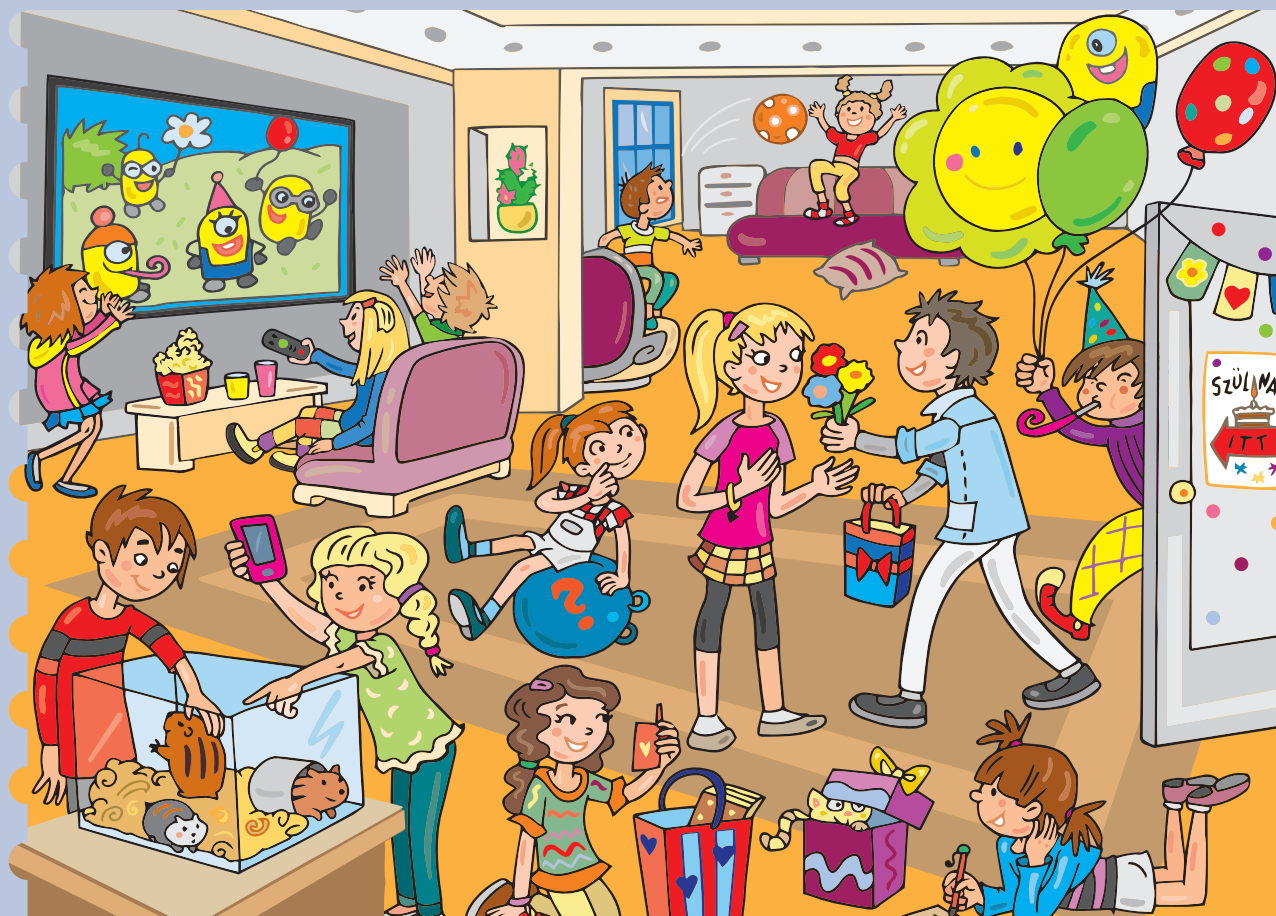
-e

-je

-ről

A számmal írt dátumban a számok után mindig **pontot** teszünk (2014. 06. 11.; 2014. III. 4.). Toldalékos alakban a **pontot** kötőjel helyettesíti (1848. március 15-én, október 23-a, 2015-ben, 1-én vagy 1-jén).

Szeretet

Erdőt jár az elefánt,
csörtet bandukolva,
ösvényt tapos, utat szánt –
mögötte a borja.

Ez a dzsungel a miénk,
trombitálják vígan –
senki nem köthet belénk,
ameddig ez így van.

Mama tízezer kilós,
én is vagyok kettő,
szépnek lát, és minket is
kedvel a Teremtő.

Kimondhatom kereken,
trombitálva zengem:
én a mamát szeretem,
és a mama engem.

(Lászlóffy Aladár)

A névmás

Egy vagy több szó helyén

Olyan szavakkal kezdünk foglalkozni, amelyek kísértetiesen hasonlítanak a már tanult szófajokra: a főnévre, a melléknévre és a számnévre. Mégis más egy kicsit a szerepük...

1. a) Mit mondhatnak a gyerekek? Válaszd ki!

Mennyi?

Én.

Azt.

- b) Beszéljétek meg, miért nem világos így a mondatok értelme!
c) Találjatok ki rövid történetet, amelyből kiderül a fenti szavak mondatbeli jelentése! Játsszátok el a jelenetet!

2. a) Keresd meg az összetartozó egyszavas mondatokat! Indokold meg a választásod!

Ezt.

ANNYIT.

Mennyit?

MIT?

EBBŐL.

Én.

Milyen?

Miből?

Ugyanolyan.

Ki?

- b) Helyettesítsd a válaszokat egy már tanult szófajú szóval!

3. a) Olvasd el a két oszlop mondatait! Melyek tartozhatnak össze?

Kivel szeretnél moziba menni?

Zoé megkapta a **gombás** plüssfigurát.

Ő lett a gólkirály.

Megnézzük a moziban a **Minyonokat**?

Ennyi év után is emlékszem **rájuk**.

Enikő dobta a legtöbb gólt a tornán.

Ilyen még nem volt **neki**.

Húsz éve találkoztam **Gáborékkal**.

Azt már láttam.

Katival.

- b) Olvassátok fel az összetartozó mondatpárokat!

- c) Válaszd ki a jobb oldalról azt a szót, amelyet a piros szó helyettesít!

A névmások főnév, melléknév és számnév helyén is állhatnak (alma – ez; nagy – ekkora; tíz – ennyi).

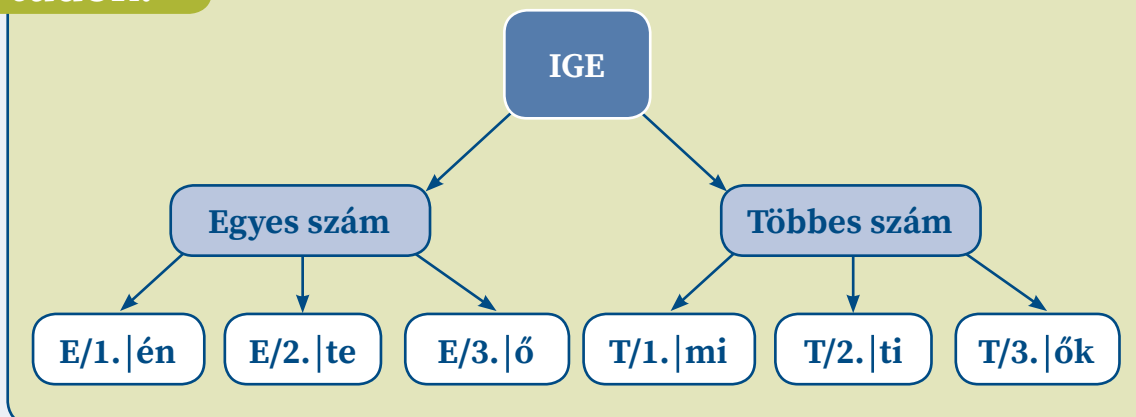
Én, te, ő...

Én, Szabó Bence, 4. osztályos tanuló ezt a virágot neked hoztam, Kitti... Kire vonatkozik az a szó, hogy én? Kire az, hogy neked?

1. Mondd el a tavalyi ábra alapján, hogyan utal az ige toldaléka az események szereplőire!

Mit tudok?

2. a) Mondd ki az alábbi igékhez illő személyes névmást a társaddal!

mentek

értetlenkedsz

nevetgéltek

kocogsz

kérdezem

szorongunk

fogadják

- b) Melyik két igéhez illik két névmás is? Foglald be mondatba őket!

3. Keresd meg a mondókában a személyes névmásokat! Beszéljétek meg, mi a mondatokban ezeknek a névmásoknak a szerepe!

Hétfőn én megyek tehozzád,
Kedden ő jön mihozzánk.
Szerdán ti mentek őhozzájuk,

Csütörtökön én jövök tehozzád.
Pénteken ő megy mihozzánk,
Szombaton ti jöttök őhozzájuk.

4. a) Olvassátok fel többféle sorrendben az alábbi párbeszédet! Figyeljétek az írásjelekre! Beszéljétek meg, hol hangozhatott el a szöveg!

– Te voltál.

– Nem én voltam!

– Ti voltatok.

– Ő volt?

– Nem mi voltunk!

– Ők voltak!

- b) Mit jelentenének a mondatok a névmások nélkül?

Rámutató szavaink

Mutatni nem csak az ujjunkkal tudunk. Anyanyelvünk bizonyos szavai is képesek rá. Erre is, arra is. Ennek járunk ma utána.

1. Keresd meg a mondókában a mutatást kifejező szavakat! Beszéljétek meg, kire-mire vonatkoznak!

Ez elment vadászni,
ez meglőtte,
ez hazavitte,
ez megsütötte,
ez az icike-picike meg mind megette.

2. Beszéljétek meg, milyen szófajú szavak helyett állnak a kiemelt szavak!

Gyönyörű a munkád! **Ilyet** még sosem készítettél! **Erre** dicséretet érdemelsz. **Ezt** meg kell mutatnunk mindenkinek! Jó, hogy **annyit** gyakoroltál!

A főnévre, melléknévre, számnévre rámutató szavakat **mutató névmásnak** nevezzük (ez, az; ilyen, olyan; ennyi, annyi).

3. Toldalékoljátok az alábbi mutató névmásokat a füzetben! Ügyeljetek a helyesírásra!

ilyen

annyi

az

olyan

ennyi

ez

4. Az alábbi szövegben a kiemelt szavak névelők, számnevek vagy mutató névmások? Miből jöttél rá?

Láttam **egy** órát a tanári asztalon. **Az az** én órám! **Ez az egy** órám volt! **Egy** biztos! **Az az** óra volt **az**! **Az**, bizony!

5. a) Párosítsd az összeillő mondatokat!

Te voltál a legügyesebb az osztályban ma.

Bendi a mesekönyveket választja a könyvek közül.

Anyu sonkás pizzát süt vacsorára.

Azokat szereti.

Azt imádom!

Ez a véleményem.

- b) Szóra, szószerkezetre vagy egész mondatra mutatnak a névmások a bekarikázott mondatokban? Indokold meg!

Ki? Milyen? Mennyi?

Keressétek meg a fejezetnyitó oldal versében a névmásokat! Utána a főneveket, a mellékneveket és a számneveket is! Alkossatok kérdő mondatot mindegyikre!

1. a) Beszéld meg társaddal, mi a különbség az alábbi mondatok között! Olvassátok fel őket megfelelő hangsúllyal és hanglejtéssel!

Milyen napod van?

Hány órád lesz?

Mit olvasol majd este?

Nem tudom, hogy mi a vezetékneve.

Mondd meg, hogy ki jön érted délután, sulit után!

- b) Keressétek meg a kérdőszókat! Beszéljétek meg, hogy a válaszban milyen szófajú szavakat használnátok rájuk!

A **kérdő névmást** legtöbbször akkor használjuk, ha a mondatban valamelyik szót nem ismerjük (ki, mi; milyen, melyik, mekkora, miféle; hány, mennyi, hányadik).

2. Alkossatok kérdéseket a színes szavakhoz kérdő névmásokkal!

Az osztályunk **tanulói** bábszínházba mentek.

A **tanító** néni megvette a jegyeket.

Remek helyre ültünk, jól láttuk a **bábokat**.

Tapssal jutalmaztuk a **fantasztikus** előadást.

3. a) Képzeljétek el, hogy találkoztok egy kedvenc mese- vagy regényhőstökkel! Mit kérdeznétek tőle? Csak kérdő névmásokat gyűjtsetek!

b) Játsszátok el a találkozást!

4. a) Készülj fel a társaddal egy képzeletbeli interjúra egy híres emberrel! Használjatok minél több kérdő névmást!

Milyen?

Hányadik?

Mekkora?

Mennyi?

Ki?

Miféle?

b) Játsszátok el a beszélgetést!

Már ismerem!

Foglaljátok össze a névmásokról szóló ismereteiteket csoportban! Készítsetek gondolattérképet is hozzá, példák-
kal! Cseréljétek ki a gondolattérképet egy másik csoporttal!

1. a) Keresd meg a mondatokban a névmásokat! Mondd el a fajtájukat!

Te és én jó barátok vagyunk. **Ki lakik ebben a házban?** **Olyan te-
lefont szeretnék, amelyet te kaptál!** **Kinek vettél ennyi süteményt?**
Ő az én példaképem. **Hány órákor kezdődik a verseny?** **Arra a székre
ülünk le!** **Olyan finom illata van!**

b) Találjátok ki a társaddal helyzeteket a mondatokra!

2. Írd le az alábbi névmásokat emlékezetből a füzetbe!

hozzánk

bennünk

annyiszor

ezekkel

mekkora

3. a) Alkoss mondatot többféleképpen a következő szavak felhasználásával!

most

csináld

te

meg

azt

találtatok

Gergőt

ti

nem

azt

mi

könyvet

olvastuk

a

ezt

versenyt

a

nyertük

mi

b) Beszéljétek meg, mi a különbség a mondatok jelentése között!

4. a) Olvasd el a következő szöveget! Mi a hiba benne? Javítsd névmások használatával!

Az állatkert egyik kedvelt állata a pingvin.

A gondozóik hallal etetik a pingvineket.

Délután sétára indulnak a pingvinekkel.

Már több könyvet olvastam a pingvinekről.

A pingvinek a kedvenceim.

Ha elmegyek az állatkertbe, mindig ellátogatok a pingvinekhez.

b) Tervezzetek a társaddal párbeszédet a pingvin gondozójával! Játsszátok el a beszélgetést! Használjátok minél több névmást!

A főnév, a melléknév, a számnév és a névmás

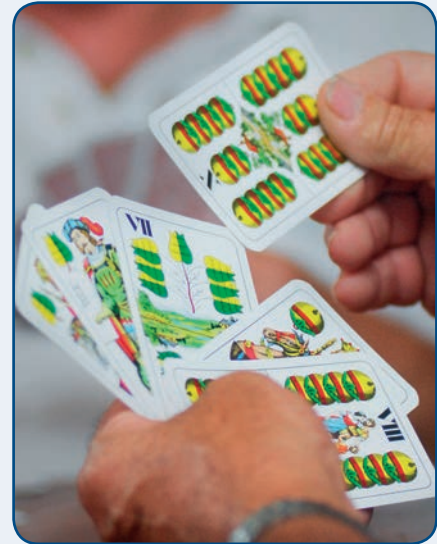
Gyűjts a fejezetnyitó oldalon minél több főnevet, melléknevet, számnevet és névmást a társaddal! Használjátok a rajzot és a verset is!

1. a) Nézd meg a címet és a képet! Jósold meg, miről fogsz olvasni!
b) Olvasd el a szöveget! Próbáljátok ki a kártyajátékot négyes csoportokban!

Csapid le, csacsi!

A játékot magyar kártyával játsszuk. A cél az, hogy egy színből minden lapot összegyűjtünk. Az osztó mindenkinek nyolc kártyát ad. A tőle jobbra ülő kezdi a játékot. Egy tetszés szerint választott lapot képpel lefelé letesz a jobb oldali szomszédja elé. Ő ezt felveszi, és egy másikat rak a mellette ülő társa elé. Így megy ez mindaddig, míg valakinek a kezében összegyűlik egy színből a nyolc különböző lap. Ekkor az asztalra csapja kártyáit „Csapid le, csacsi!” felkiáltással. A többiek is igyekeznek minél előbb eldobni lapjaikat. Aki ezt utolsóként teszi, az lesz a vesztes, és zálogot ad.

- c) Számold meg, hány van az alábbi szófajokból a szövegben!

főnév **melléknév** **számnév** **névmás**

2. a) Alkoss mondatokat a keretekbe írt szavakkal! Használj névelőket!

uzsonnára ettem szendvicset

kosárba raktam körtét

rendeltünk pizzát

vizet töltöttem kancsóba

- b) Bővítsd a mondatokat melléknevekkel és számnevekkel!
- c) Beszéld meg a társaddal, hogyan változott meg a mondatok jelentése!

3. a) Játsszunk! Válassz egy szót! Nevezd meg a szófaját, és azt is, mit tudsz még a szófajról! A társad találja ki a szót! Ezután cseréljete!

több	Nap	Ibolya	három	ravasz	Cirmike
negyed	kit	első	Duna	ezt	erdő
Pécs	annyi	néhány	ő	Kovács	legszebb

b) Ki tud több jó megoldást gyűjteni a füzetébe? Versenyezzetek!

4. a) Elevenítsétek fel, mit tanultatok a földrajzi és az intézménynevek helyesírásáról! Írd le folyóírással helyesen a szavakat a füzetbe!

MACICUKRÁSZDA NEMZETISZÍNHÁZ

MÓRAFERENCKÖNYVTÁR VÁCIÚT

SZATURNUSZ FÖLDKÖZITENGER

KOMÁROMESZTERGOMMEGYE

ORSZÁGHÁZ ERZSÉBETHÍD

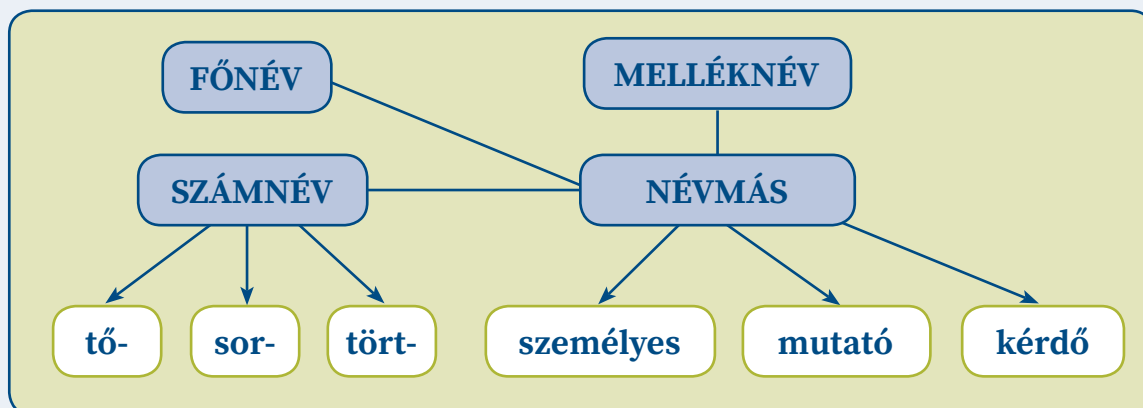
JÁNOSHEGY MÁTRAHEGYSÉG

LEHELTÉR CSEPELSZIGET

b) Mit írnál a képek alá? Indokold meg a helyesírásukat!

5. Foglaltok össze az ábra alapján az eddig tanultakat! Gyűjtsetek példákat!

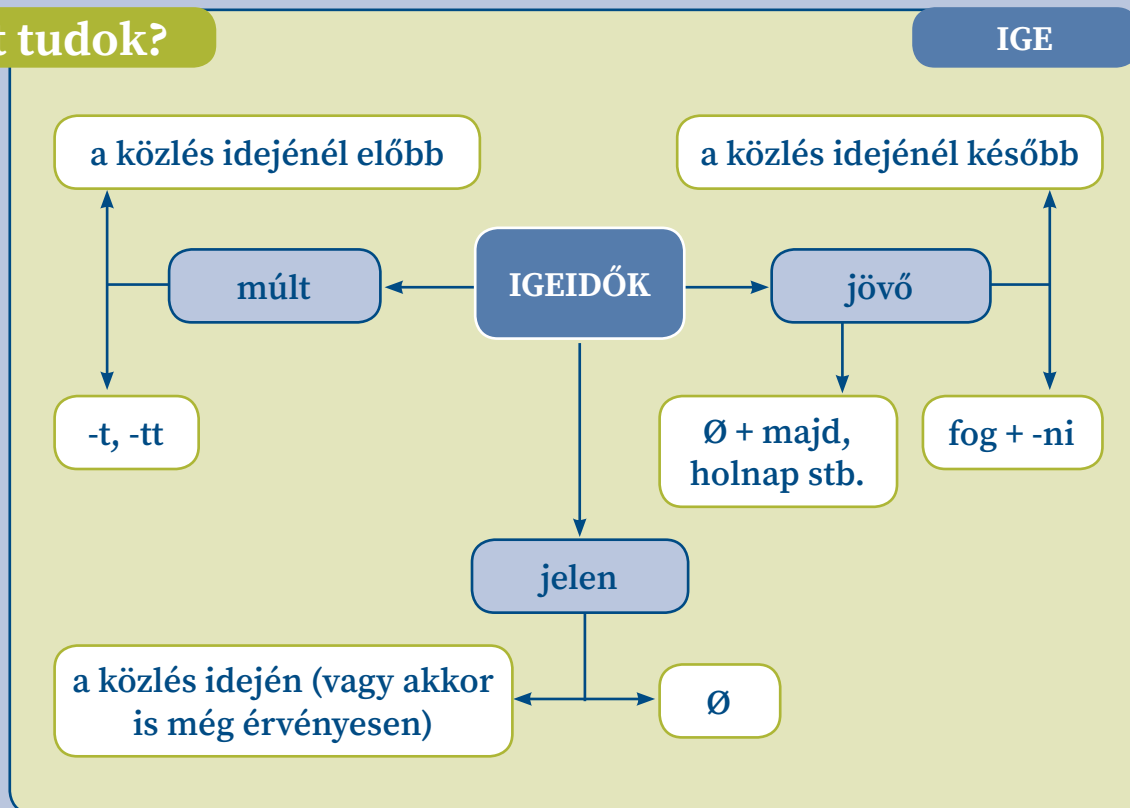

AZ IGE

Mit tudok?

IGE

Igéről igére

Lapozz vissza az előző oldalra! Idézd fel, amit már tudsz az igeidőkről a gondolattérkép segítségével, a képről vett példával! Sorold fel az igeajtákat is!

1. a) Olvasd el a szöveget! Adj címet a részletnek!

Amikor az őrségen álló magyar katonák meglátták az ellenség szekereit, megrohanták őket, sokat megsebesítettek közülük, és a szekereket kifosztották. A sebesülteket az országúton hagyták, ők pedig szélsebesen elvágattak.

(Szent István legendája nyomán)

b) Keresd meg és olvasd fel a társaddal a szövegben az igéket!

c) Mondjatok igaz állításokat az igékről!

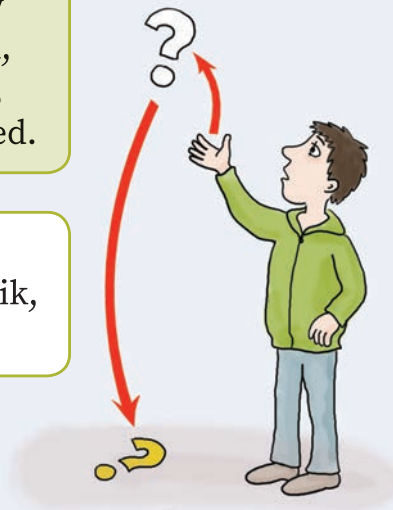
2. a) Fejtsétek meg a találós kérdéseket!

Nyári réten virítok én
a búzatáblában, szellő
ringat, hajladozom piros
szoknyácskámban.

Szereted vagy
nem szereted,
ha megeszed,
megkönnyezed.

Úton megyen, nem poroz,
Vízen megyen, nem csobog.
Nádon megyen, nem suhog,
Sáson megyen, nem susog.
Eső éri, nem ázik,
Ha fagy éri, nem fázik.

Ha feldobják,
fehér, ha leesik,
sárga. Mi az?

b) Keressétek meg a találós kérdésekben az igéket! Mondjátok el, mit tudtok róluk (jelentés, igeidő, szám, személy)!

3. a) Gyűjts a füzetedbe kerékpárral kapcsolatos igéket!

b) Alkossatok párban a szavakkal összefüggő mondatokat!

4. Gyűjtsetek cselekvést és történést jelentő igéket a társaddal a füzetetekbe az alábbi témáról! Segítenek a kérdések.

A plázában

Mit csinálnak...?

Mi történik...?

5. a) Egészítsd ki a szólásokat, közmondásokat egy-egy odailő igével!

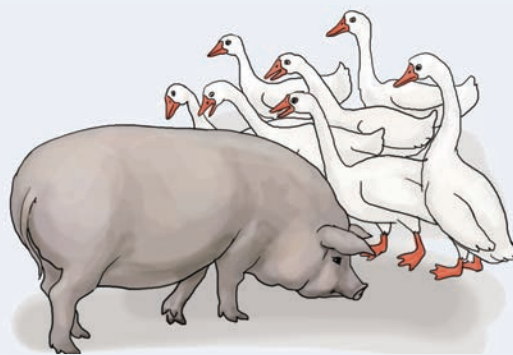
Majd szégyenében.

Nem szárazon.

Nyugtával a napot!

Sok víz addig a Dunán.

Sok lúd disznót .

dicsérd

ússza meg

lefolyik

győz

elsüllyedt

b) Értelmezzétek a jelentésüket! Alkossatok az egyikkel történetet!

c) Mit fontos tudnotok a fenti igék helyesírásáról?

6. a) Figyeld meg az alábbi igéket! Beszöld meg a társaddal, milyen helyesírási szabályokat kell alkalmazni a leírásukkor!

nyerít frissül el fog szállni
szállít reccsen suttog borul

gyógyul zúgott díszít kidurran
ki fog loccsanni javít gurít derül

b) Írj három példát olyan igére, amelyet múlt időben -tt-vel írunk!

Cselekvés, történet...

Idézzétek fel a tavaly tanultakat az igefajtákról! Készítsetek róluk térképet csoportban! Mondjátok el a meghatározást a fejezetnyitó képről való példák segítségével!

1. Beszéld meg a társaddal, hogy mit csináltok a hétvégén! Cselekvést jelentő igéket használjatok! Mondjátok el négyes forgóban!
2. Gyűjts a társaddal történetet jelentő igéket az alábbi képekhez!

3. a) Mi a közös az igékben? Válaszd ki soronként a kakukktojást!

pattog	kidurran	hervad	gurul	leereszt
hull	esik	szárad	csöpög	zuhog
kitörik	kopik	ír	forr	fog

b) Melyik sor igéhez melyik főnév illik? Gyűjts még igéket hozzá!

c) Keress olyan főnevet, amely cselekvővé teszi az ige jelentését! Hány ilyen igét találtál?

4. Alkossatok párban történetet a következő igék felhasználásával!

elindult

sütött

eleredt

elővette

kinyitotta

kopogott

zuhogott

védte

5. a) Keresd meg az igéket a mondatokban!

- A falnak is füle van.
- Helyén van az esze.
- Az orvostól lesz a legrosszabb beteg.
- Vaj van a fején.
- Rablóból lesz a legjobb pandúr.
- Nincs sütnivalója.
- A lónak négy lába van, mégis megbotlik.

b) Beszéld meg a társaddal, mit fejeznek ki a szólások, közmondások!

6. a) Egészítsd ki Tordon Ákos **Jégeső** című versét a megadott igékkel!

koppan

nézd

zúdul

hallgat

hallgat

nézd

szakad

dördül

zubog, zuhog

issza

issza

Haragos égből ? a víz,
 ? a rigó, ? a csíz,
 ? a záport, ? a föld,
 utána zöldebb lesz, ami zöld.

? csak, kis rigó, ? csak, kis csíz,
 Körülötted ?, ? a víz,
 ? a zápor, ? az ég.
 Záporos égből ? a jég.

- b) Beszéljétek meg párban, hogy döntöttétek el, melyik szó hová kerül!
 Vessétek össze a megoldásokat az eredeti verssel!

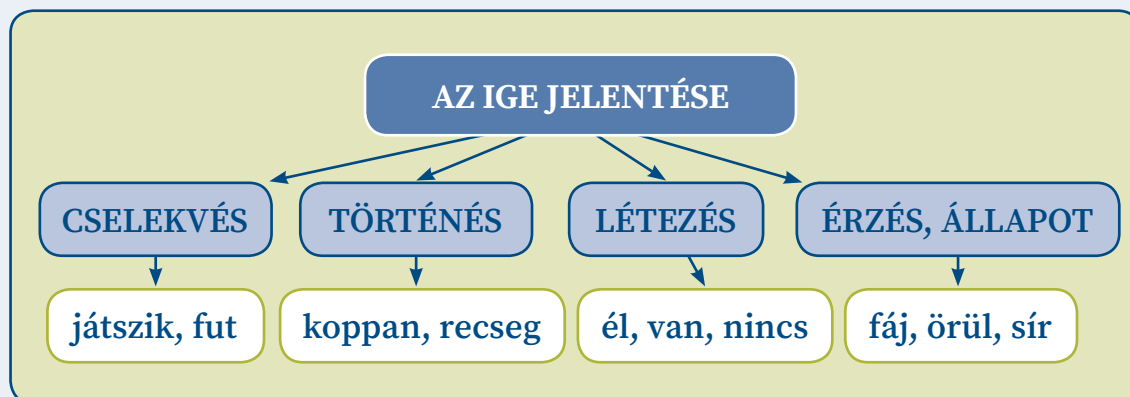
7. Képzeljétek el soronként, milyen színeket láttok, milyen hangokat hallotok! Beszéljétek meg, mi az ige szerepe a versben!

8. a) Olvassátok el, majd fejtsétek meg a következő találós kérdéseket!

Zöld burokban születtem,
 mire aztán megnőttem,
 a zöld burok kifeslett,
 és az úrfi kiesett.

Szavannán, ha dombra kiáll,
 világos, hogy ő a király!
 Bömböl, pedig nem is fél,
 ott él, ahol sosincs tél.

- b) Keressétek meg a találós kérdésekben az igét! Csoportosítsátok őket szóban jelentésük szerint!

Régebben, jelenleg, később

Párban dolgozzatok! Meséld el, mit csináltál reggel, mit csinálsz most, és mit fogsz csinálni, ha hazamentél az iskolából!

1. a) Olvasd el a Kinizsiről szóló szöveget! Figyeld meg benne az igéket!

Egy forró augusztusi napon porlepte vadászcsapat érkezett a nagyvázsonyi völgybe. Élén sasorrú, hosszú hajú, éles tekintetű nagyúr lovagolt. Akkor már harmadik napja követték az öreg szarvasbika nyomát. Nagyon elfáradtak, megszomjaztak, mikor egy vízimalomhoz értek.

- b) Gyűjtsd ki az igéket a füzetedbe! Keresd meg bennük a szótőt!

2. a) Olvasd el az *Égig érő paszuly* című mese részletét!

A kisfiú fogta magát, és elkezdett mászni a paszulyon felfelé. Mikor feljutott, talált egy ajtót. Benyitott, hát mit látott? A hétfejű sárkány tanyáját! Nagy zajjal jött is a sárkány, egy tyúkkal a hóna alatt. A fiú meg gyorsan elbújt egy láda mögé.

- b) Keresd meg a szövegben az igéket! Vizsgáld meg az igeidőt!

- c) Hogyan jelöljük a múlt időt magánhangzó és mássalhangzó után? Fogalmazzatok meg a szabályt!

3. Alakítsd át az alábbi jelen idejű igéket múlt idejűekké! Az igékben a cselekvő száma, személye ne változzon! Írd le a füzetedbe!

gyógyulok, súrol, csodálkoztok, álmodsz, selypítenek

A múlt idejű igealak toldaléka **magánhangzó után -tt** (úszott, hozott), **mássalhangzó után -t** (táncolt, állt).

4. a) Válaszoljatok párban egész mondattal a kérdésekre!

Mit veszel fel reggel?

Mit fogsz reggelizni?

Kivel mész iskolába?

Mivel töltöd a hétvégét?

Mit csinálsz ma este?

Hány éves korodban fogsz idegen nyelveket beszélni?

b) Figyeljétek meg, milyen idejű igék és milyen igealakok fordultak elő a kérdésekben és a válaszaitokban!

c) Készíts gondolatterképet a társaddal a jövő időről a füzetbe!

5. a) Olvasd el Kiss Ottó *Csillagszedő Márió* című versének részletét!

„Tegnap Márióval
lementünk a tóhoz.
Már esteledett, amikor
a vízben megjelentek a csillagok.
Márió azt mondta,
meglátom, éjszaka mindet
kihalássza nekem onnan...”

b) Határozd meg a szövegben az esemény idejét és az igék igeidejét! Mit tapasztalsz?

6. a) Állapítsd meg az alábbi mondatok igéinek igeidejét!

Most nem nézhetünk tévét.

Majd holnap megcsinálom.

Már egy hete csak rád gondolok.

Tegnap történet, hogy megyek az utcán, hát mit látok...

b) Mikor játszódnak az események? Vitassátok meg!

c) Beszéljétek meg, miért vannak jelen idejű igealakok a mondatokban!

7. a) Keress az alábbi mondatok mindegyikében jelenre és múltra utaló szavakat! Figyeld meg az igealakokat! Mit tapasztalsz?

Két napja fáj a fogam.

Épp most jött meg apu.

Szeptember óta nem válaszol.

Mostanában nem találkoztunk.

b) Találjatok ki mondatokat az alábbi szószerkezetekkel a fenti minta szerint!

2016 óta

ebben a pillanatban

egy hónapja

Igéhez kapcsolódva

Megfog... Meg fog... Egybeírva és különírva is értelmes lehet az igekötős ige? Hogyan lehetséges ez? Ma ezt fedezzük fel.

1. a) Figyeld meg a színessel kiemelt szavak helyesírását!

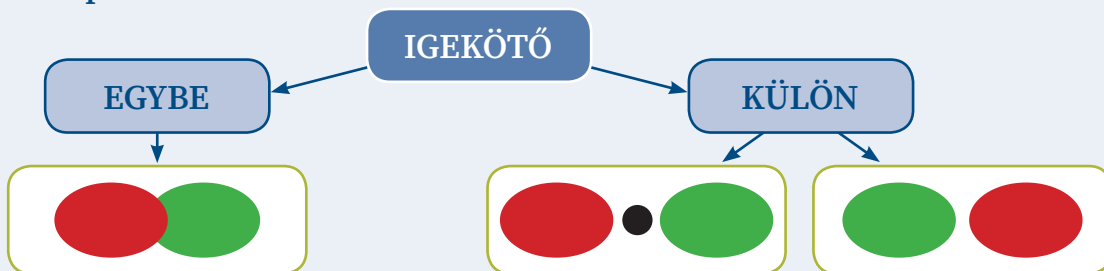
Ma este **meg****nézem** a mesét.

Ma este **meg** fogom **nézni** a mesét.

Ma este **nézem** **meg** a mesét.

- b) Mikor hogyan írjuk? Mondd el a gondolattérkép alapján! Egészítsd ki a fenti példákkal szóban!

2. Magyarázd el a különbséget az alábbi mondatok között!

Ma este **nézem** **meg** a mesét.

Én **nézem** **meg** a mesét ma este.

A mesét **nézem** **meg** ma este.

Anyuval **nézem** **meg** a mesét ma este.

3. a) Figyeld meg az igekötőt a mondatpárokban! Melyik szóhoz tartozik értelmileg? Miért? Beszöld meg a társaddal!

Megfogja a kezem.

Meg fogja **nyerni** a versenyt.

Megtudta, hogy ki volt.

Meg tudta **csinálni** a leckét.

Megvan, megtaláltam!

Meg van **illetődve** kicsit.

Elvan magában.

El van nagyon **fáradva**.

- b) Mondd el, melyik igekötő melyik ábrához tartozik a gondolattérképen!

4. Alkoss mondatot a megszeret igével egybe- és különírva is!

5. a) Gyűjtsetek a képről csoportban minél több igekötős igét!

- b) Alkoss a gyűjtött igék felhasználásával összefüggő szöveget!

6. a) Honnan hiányzik az igekötő? Pótold őket szóban!

Ha lépsz a játszóházba, kell vened a cipődet!

A gyerekek vidáman csúsznak a csúszda tetejéről.

Ha nem kapaszkodsz, esel!

Kedvelted már az ugrálóvárat?

Sikerült jutnom a mászófal tetejére.

A vár tetejéről ugrani tilos!

A játszóházba a jövő héten is látogassunk!

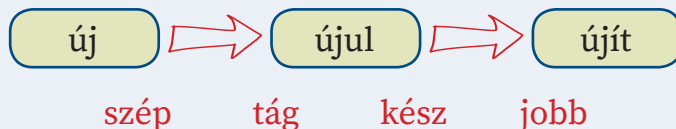
- b) Írd le a mondatokat a füzetedbe! Ügyelj a helyesíráásra!

Gyakoroljunk!

Gyűjtsetek párban a fejezetnyitó képről hosszú magánhangzót vagy mássalhangzót tartalmazó igéket! Beszéljétek meg helyesírásukat!

1. a) Figyeljétek meg a toldalékok helyesírását az alábbi szósorban!
b) Toldalékoljátok ennek megfelelően a többi melléknevet!

- c) Mondjátok el szavanként, milyen igefajtákat alkottatok!

2. a) Mi történik? Válaszolj **-ul, -ül** végű igékkel!

...ha kitisztul az idő?
...ha felhők takarják el a Napot?
...ha eldől az almával telerakott kosár?
...ha a harang megszólal?

- b) Alkoss a társaddal mondatot a többjelentésű igékkel!

3. a) Egészítsd ki **-ul, -ül** végű igékkel az alábbi szólásokat a társaddal, majd írájátok le őket helyesen a füzetbe!

1. Egy gyékényen * .
2. * , mint borjú az új kapura.
3. Más kárán * az okos.
4. Amit Jancsi * , azt János sem felejt.

A) Okul más példáján.
B) Értetlenül néz.
C) A tudás megmarad.
D) Megértik egymást, cinkosok.

- b) Párosítsátok a szólásokat az értelmezésükkel! Írájátok le a füzetbe a számokhoz tartozó betűket!

4. Írájátok le helyesen a felsorolt szavakat a társaddal! Ellenőrizzétek a munkátokat helyesírási szótár segítségével!

he * esel, fú * a, gombo * ít, bo * ong, * elez, i * ed,
sü * ed, éme * eg, sóha * t, vere * tékezik, zsiva * og

ly

j

Ég

Egy eget szeretnék magamnak,
ha lehetne, egy darabot, úgy értem,
legyen mindig itt fölöttem,
süssön a nap vagy fújjon a szél,
esetleg essen az eső,
de inkább süssön a Nap, az a jó,
tulajdonképpen mindegy, csak legyen egy darab ég
csak nekem és csak velem, mindig,
hogy ha az ember mérges vagy szomorú vagy csak úgy
álmodni szeretne, mint anyáék, ha lenne idejük,
akkor tudjon felnézni, és tudja, hogy van mire felnézzen.

(Demény Péter)

Mit tanultunk a mondatfajtákról?

A mondatok üzenete, tartalma és az ahhoz illő nyelvtani felépítése olykor különbözhet is. Fogalmazz meg kérést kérdésként, óhajtást felkiáltásként vagy felszólításként!

1. a) Olvasd fel a következő mondatokat a megadott mondatfajtáknak megfelelő sorrendben, a beszélői szándékot érzékeltetve!

kérdő mondat (kérdőszóval) → kérdő mondat → kijelentő mondat →

felszólító mondat → felkiáltó mondat → óhajtó mondat

Talán beteg lett? Bárcsak minél előbb meggyógyulna! Szegény Soma, kifimodott a bokája! Tegnap még jól érezte magát. Kérdezzük meg Gyula bácsit! Miért nem jött ma Soma iskolába?

- b) Mit gondolsz, kik között hangozhatott el ez a beszélgetés? Indokold meg válaszodat!

2. Írj öt mondatot az alábbi szavakkal! Állapítsd meg a mondatfajtákat!

Szeptemberben **Üdvözlőjáték** kezdődik Mikor **új**
Hurrá, az ebédelünk **Bárcsak osztálytársatokat** lesz
testnevelés az mellém új óránk ülnél tanév

3. a) Alkoss mondatokat a szándékoknak megfelelően a kép alapján!

ÉRZELEM

kijelentés

érdeklődés

KÉRDÉS

kérés

meglepődés

KÖZLÉS

kívánság

öröm

- b) Készítsetek csoportban gondolattérképet az öt mondatfajtáról! A térképen legfelül a zöld keretben lévő három nagybetűs szó legyen!

4. a) Alkoss mondatokat a szavakból a megadott mondatfajtának megfelelően! Írd le őket a füzetedbe! Ügyelj a helyesírásra!

kijelentő mondat meg végén vásároltuk a augusztus tanszereket

versenyre a holnapi felkészültél **kérdő mondat**

felszólító mondat fel a feladatot olvasd házi

el tudnánk bár idén az menni osztálykirándulásra **óhajtó mondat**

felkiáltó mondat megnyertük a hurrá versenyt papírgyűjtési

van órátok hány ma **kérdő mondat**

- b) Mi a különbség a két kérdő mondat között? Olvasd fel őket megfelelő hanglejtéssel!

5. a) Beszéld meg a társaddal, mely mondatok jelentése kapcsolódik egymáshoz! Olvassátok fel megfelelő hanglejtéssel a mondatpárokat!

Kérd meg anyukádat, hozzon el!

Felvennéd a könyvem?

Elmegyünk ma fagyizni?

Bár ihatnék egy pohár hideg vizet!

Jólesne egy pohár hideg víz.

Megkérné anyukádat, hozzon el?

Kérlek, hívd fel a szüleimet!

Bárcsak elmennénk ma fagyizni!

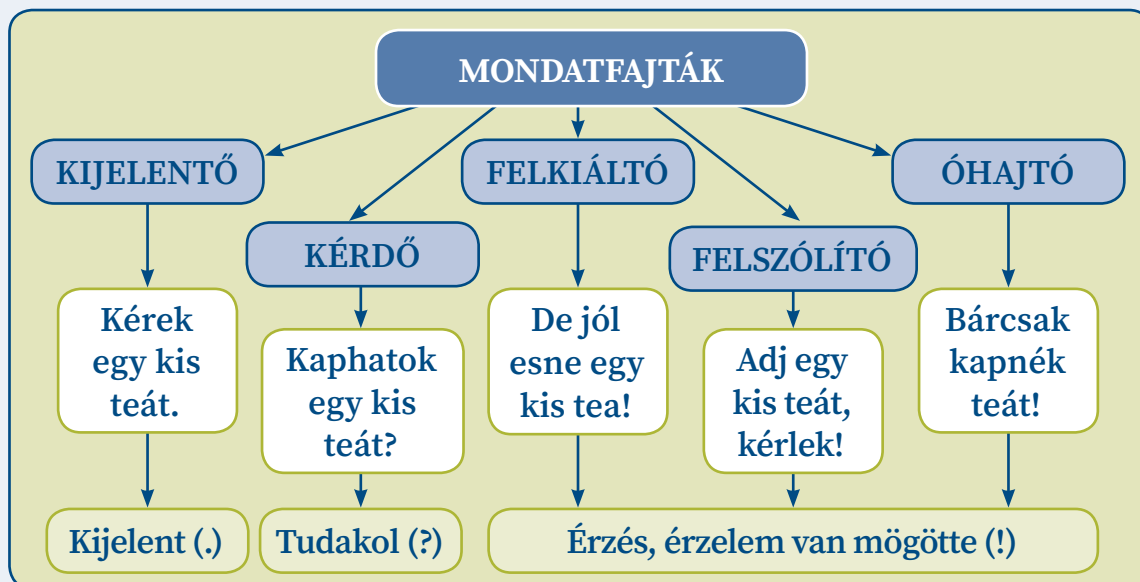
Vedd fel a könyvem!

Felhívnád a szüleimet?

- b) Állapítsátok meg az egy párt alkotó mondatok mondatfajtáját!

- c) Válasszatok ki a társaddal egy mondatpárt! Próbáljátok meg ugyanazt az üzenetet a többi mondatfajtaival érzékeltetni, kifejezni!

6. Foglaltok össze a mondatfajtákról tanultakat a térkép alapján!

Az igemódok

Az igealakok jelentése

Hogyan fejezzük ki az igeidőket? Hogyan a számot, személyt? Idézzétek fel az igeik toldalékairól tanultakat! Figyeljétek meg az igeik alakját a fejezetnyitó versben!

1. a) Mi a véleményed annak a viselkedéséről, aki így étkezik?

Könyököl az asztalon.

Szürcsöl.

Csámcsog.

Tele szájjal beszél.

- b) Figyeljétek meg az igeidőt és a mondatfajta!

- c) Alakítsátok át a fenti mondatokat illemszabályokká! Figyeljétek meg az igeik toldalékát és a megváltozott mondatfajta!

2. a) Alkoss mondatokat az alábbi igealakpárokkal a példa szerint! Páronként állapítsd meg a mondatfajta!

Te mindig segítesz a házi feladatban. – Segítség a házi feladatban!

pakolod – pakoljad

leírótok – írjátok le

nyitjátok – nyissátok

látjuk – lássuk

- b) Beszéljétek meg az igealakok közötti jelentéskülönbséget!

3. a) Mutassátok be némajátékkal a mondóka igéinek jelentését!

Álmodj szépeket,
Aranyos meséket,
Tündér öltöztessen,
Angyal simogasson,
Aranyos pillangó
Kocsija ringasson!

- b) Alakítsátok át a felszólító mondatok igealakjait kijelentővé! Mit tapasztaltok az igeik alakjában?

4. a) Keresd meg Tamkó Sirató Károly *Dal a tóról* című versében azokat az igéket, melyeknek megvalósulása a vers első sorában megfogalmazott feltételtől függ!

Ez a tó, ha enyim lenne,
minden nap fürödnék benne.
A Forró Nyár Ünnepe
leúsznék a fenekére.
Cirógatnám sok szép halát,
biztatnám a békák karát.
Cimboráznék a csiborral,
kínálgatnám mézzel, borral.
Fésülném a habok fodrát,
ugratnám a vízibolhát.
Hínár-karosszékben ülve
rák ollóját köszörülném.
A sás között, ahogy lóg ott,
bámulnám a vízipókot.

- b) Vizsgáljátok meg az igealakokat! Ti mit tennétek, ha ez a tó a tiétek lenne?

5. a) Figyeld meg a kérdésre a kétféle választ! Mi a különbség?

– Mit fogsz csinálni sulis után?

– Veszek egy fagyit. Van rá
pénzem.

– Vennék egy fagyit, de nincs
rá pénzem.

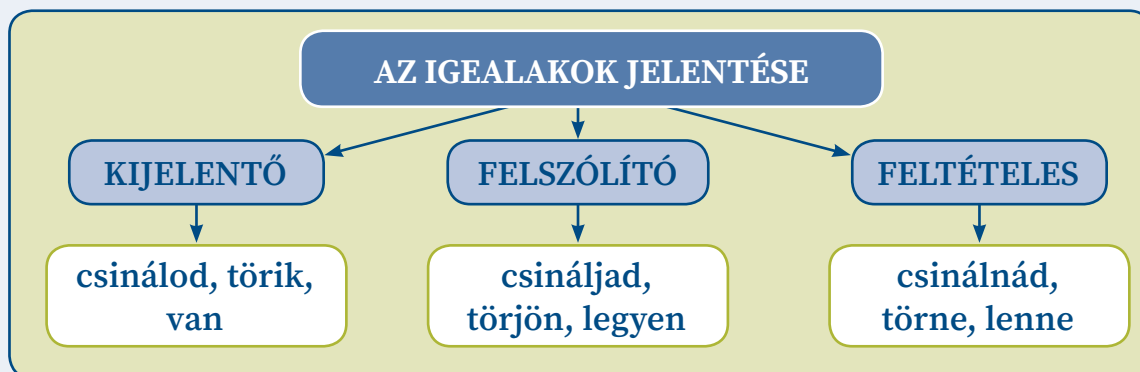
- b) Mi a furcsa az alábbi mondatokban? Alakítsd át a kiemelt igéket bennük a mondatok jelentése szerint!

Kinyitnád a zárat, ha **van** kulcsod.

Anyu **süt** palacsintát, ha lenne itthon a liszt.

Óra után **kimegyünk** az udvarra, de nem lehet, mert esik az eső.

Megnézi a filmet, de apuék nem engedték meg neki.

Külön toldalék nélkül

Fogalmazd meg leíró szöveget szóban a fejezetnyitó képről a társaddal! Csak kijelentő mondatokat mondjatok, felváltva! Gyűjtsétek ki az igéket menet közben!

1. a) Csoportosítsd az alábbi mondatokat mondatfajták szerint!

Türelmesen végighallgatod a másikat.

Nem veszekszel társaiddal?

Ó, hát te mindig segítesz társaidnak!

Későn érkezel az iskolába.

Te bizony gyakran nem írsz leckét!

Sokat jelentkezel az órákon?

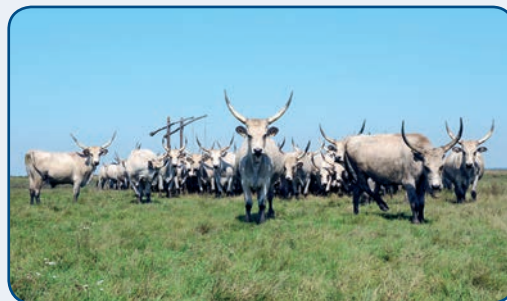
b) Hány mondatfajtát találtál? Alakítsd át a mondatokat a másik két talált mondatfajtának megfelelően! Ügyelj a helyes hangsúlyozásra!

c) Figyeld meg, változott-e az igealak!

d) Igazak-e rád a kijelentő mondatok? Érvelj mellettük vagy ellenük!

2. a) Olvasd el az alábbi szöveget! Beszéljétek meg, hogy hazánk melyik tájáról van szó! Egészítsétek ki a leírást ismereteitek alapján!

Az ember úgy állította meg a futóhomok mozgását a termőterület védelmében, hogy akácfákat, fenyőt, szőlőt, gyümölcsfákat, élő sövényt telepített. A növények mérsékelték a szél erejét, gyökereikkel megkötötték a homokot.

b) Keresd meg a szövegben az igéket!

c) Válaszd ki az alábbi állítások közül, mely vagy melyek igazak rájuk!

jelen
A szövegben az igék **múlt** idejűek.
jövő

E/1.
Ezek az igék **E/3.** személyűek.
T/3.

d) Bontsd az igéket szótőre és toldaléokra! Mi utal arra, hogy az igék kijelentő alakban vannak?

A kijelentő igealakot **mindhárom** igeidőben használjuk. Ennek az igealaknak **nincs külön toldaléka**. Legtöbbször kijelentő (olykor felkiáltó vagy kérdő) mondatban szerepel.

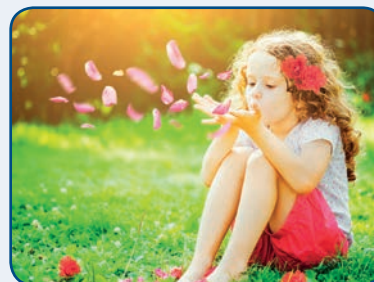
-na, -ne toldalékkal

Szerinted mi lenne a fejezetnyitó kép szereplőinek a kívánsága, óhaja, ha megszólalnának? Mitől függ, hogy ezek teljesülnek-e? Beszélgetsetek róla!

1. a) Miről szól a Bródy Jánostól idézett versszak?
Értelmezzétek a verssorokat!

Ha én rózsza volnék, nem csak egyszer nyílnék,
Minden évben négyszer virágba borulnék,
Nyílnék a fiúnak, nyílnék én a lánynak,
Az igaz szerelemnek és az elmúlásnak.

- b) Keresd meg társaddal a versben az igét! Figyeljétek meg, milyen alakban állnak! Beszéljétek meg, mi a szerepük a versben!

2. a) Válaszolj a kérdésre igékkel a füzetben úgy, hogy a cselekvés megvalósulása valamilyen feltételtől függjön!

Mit tennél, ha varázsló lennél?

- b) Válaszd le a leírt igékben a szótövet! Figyeld meg a toldalékokat! Mit fejez ki az új toldalék közvetlenül az igeő után? Beszéljétek meg!

3. a) Mi nem történt meg az alábbi óhajtó mondatok szerint?

Bárcsak kinyitnád az ablakot!

Bár megírtam volna a házit!

- b) Mi válna valóra, ha...? Fejezd be a kijelentő mondatokat!

Ha kinyitnád az ablakot, ...

Ha megírtam volna a házit, akkor ...

- c) Mondd el, mi minden szükséges, hogy óhajtó mondatot alkossunk!

4. a) Figyeld meg az igealakot mindkét mondatban!

Én vágnék már egy szelet kenyeret. ↔ A fiúk vágnák már a fűvet.

- b) Foglaljátok mondatba a társaddal az igepárokat! Ügyeljétek az igék számára és személyére!

mondanék ↔ mondanák

súgnék ↔ súgnák

A feltételes igealak toldaléka: -na, -ne, -ná, -né (kérne, kérné, [én] várnék, [ők] várnák). Az óhajtó mondatban csak ez az igealak szerepelhet.

Felszólítás a mondatban

„Elmész innen!” „Most fejezitek be!” Ezek felszólító mondatok, de az ige bennük kijelentő alakban áll. Alakítsátok át az igéket felszólító alakúvá! Beszéljétek meg a különbségeket!

1. a) Párban dolgozzatok! Egészítsétek ki a következő utasításokat!

Alkoss...

Keresd meg...

Párosítsd...

Találd ki...

Alakítsd át...

Beszéljétek meg...

- b) Hol találkozol ezekkel a mondatokkal? Gyűjts a társaddal további, tanórákon használt utasításokat! Milyen fajtájúak ezek a mondatok?

2. a) Olvasd el a következő receptet! Melyik süteményt készíthetjük el ez alapján? Gyűjtsd össze, mire van szükség az elkészítéséhez!

Receptkönyv

Édességek

Két narancsot hámozz meg, vágd 1 cm vastag karikákra! Bélelj ki folpakkal egy 2,5 l-es tálat, majd az alját és az oldalát rakd ki a narancskarikákkal, és készítsd el a tölteléket! 2 dl tejszínt verj fel 1 vaníliás cukorral! 25 dkg túrót keverj össze két joghurttal, 6 kanál cukorral, majd a felvert tejszínnel! A zselatint 1 dl forró vízben oldd fel, majd keverd össze a túrós masszával! A piskótákat mártogasd meg 1 narancs kifacsart levében, öntsd rá a túrós massa 1/3-át óvatosan a narancskarikákra, erre rakd rá a piskótákat! Borítsd banánszeletekkel, majd ezt ismételd meg még egyszer! Az utolsó harmad túrós masszát is a narancslében áztatott piskótával rakd ki, zárd le műanyag fóliával, és legalább 5 órára tedd a hűtőbe! Ha alaposan lehűlt, tányér segítségével borítsd ki, és távolítsd el a fóliát!

- b) Válaszolj szóban a kérdésekre a recept alapján! Keresd meg a mondatokban az igéket! Mondd el, mit fejeznek ki!

Mit bélelj műanyag fóliával?

Mibe mártogasd a piskótát?

Mennyi ideig hűtsd?

Mivel verd fel a tejszínt?

Mit tegyél, ha lehűlt a sütemény?

3. a) Mit csinálsz? Mit csinálj? Pótold a hiányzó igealakokat!

Kensz.	Kenj!	?	Maradj!	Pihensz.	?
Kapsz.	?	Kelsz.	?	?	Állj!

b) Állapítsd meg a felszólító igealak toldalékát a felszólító mondatokban!

A felszólító igealak legtöbbször felszólító mondatban fordul elő. (Viselkedj illemtudóan!) A felszólító igealak leggyakoribb toldaléka a -j (kapj, kapjál, hagyj).

4. a) Olvasd el az alábbi párbeszédet!

Anya: Ramónám! Arra kérlek, hogy menj el a boltba.

Ramóna: Nagyon szívesen. Mit hozzak?

Anya: Légy szíves, hozz egy kiló lisztet, egy liter tejet és tíz tojást!

Ramóna: Vegyek mást is?

Anya: Menj el a zöldségeshez is! Vegyél egy kiló krumplit!

Ramóna: Máris indulok!

Anya: Vigyél magaddal pénzt! Vigyázz magadra!

Ramóna: Jó!

Anya: Ramóna, vidd ki a szemetet is!

Ramóna: Ó, persze, már megint? Mindig én vigyem ki?

Anya: Ne felelj, kislányom!

Ramóna: Igen, de...

Anya: Nincs de...! Ne vitatkozz, igyekezz, indulj!

Ramóna: Na jó, megyek már!

Anya: Köszönöm, kislányom! Jó tett helyébe jót várj!

b) Válogasd ki a párbeszédből a felszólító igealakokat a társaddal! Állapítsátok meg, milyen mondatfajtában szerepelnek!

5. a) Hasonlítsd össze a fenti párbeszéd kérdő mondatait a jobb oldalon lévő párjukkal!

Mit **hozzak**? ● Mit **hozok**?

Vegyek mást is? ● **Veszek** mást is?

Mindig én **vigyem ki**? ● Mindig én **viszem ki**?

b) Próbáld ki a kérdéseket a szövegben kijelentő alakú igével!

c) Miért kapnak más értelmet az igék kijelentő alakban? Mi a szerepük a felszólító igealakoknak ezekben a mondatokban?

Másképp írom, másképp ejtem...

Mondd ki a szavakat: kapj, csörögj! A -j toldalékot ilyenkor j-nek ejtjük. Keressetek -d, -gy, -l, -ll, -n, -ny végű igéket! Szólítsatok fel velük! Figyeljétek meg a megváltozott kiejtést!

1. a) Olvasd fel a mondatokból a felszólító igealakokat! Másold le őket a füzetbe! Figyeld meg a kiejtésüket és a helyesírásukat!

Oldjátok meg a problémát egyedül!

Hagyjátok abba a kiabálást!

Azt kívánom Sárinak, hogy reggelente ne kelljen korán kelnie.

Fülelj csak! Csörög a telefon!

Maradjunk mindig barátok, ne hagyjuk el egymást sose!

- b) Keresd meg a szótőt és a toldalékot! Mondd ki őket külön!

2. a) Egészítsd ki igévé a szavakat! Írd le őket a füzetbe felszólító alakban!

* al
 * i
 * e
 * en
 m * r * d
 * ogy
 * all

- b) Mindegyik hiányos szó mögött két ige is elbújik. Találd meg őket!

3. a) Mi a furcsa az alábbi sms-ben? Mi hányzik? Beszéljétek meg!

Kedves Barátom!

Minden nap sportol. Sétál, kirándul, barangol. Továbbad ezt a tanácsot másnak is. Az eredményt elküld nekem. Átad üdvözetem mindenkinek.

Erő Benő

Küldés

- b) Fogalmazd át a mondatokat felszólítóvá! Írd le a füzetbe!

Egyes felszólító igealakokat másképp írunk, másképp ejtünk. Ezek leírásában segít, ha megkeresed a szótövet és a -j toldalékot.

Úgy írom, ahogy ejtem...

A -j sokszor egygé válik az ige utolsó hangjával. Ezt írásban is jelöljük. Keressetek -s, -sz, -z, -dz végű igéket! Szólítások fel velük! Figyeljétek meg a kiejtést!

1. a) Olvasd el a következő versrészletet! Melyik ünnephez kapcsolódik?

Fűzzél láncot jó anyáknak,
szerezz neki örömet,
hozzál csokrot orgonából,
keressed meg mosolyát.

- b) Másold le a füzetbe a felszólító igealakokat a versrészletből! Próbáld szótőre és toldalékra bontani őket! Hová tűnt a -j?

2. a) Figyeld meg a felszólító igealakokat! Pótold a hiányzó toldalékokat!

Hozzatok úszósapkát is!

Igyekez az öltözőbe!

Öltözzetek át!

Ne lökdös egymást!

Ússzatok gyorsan!

Keményen eddzetek minden nap!

- b) Írd le a mondatokat a füzetbe! Állapítsd meg, hogy az ige mire végződik! Miért kettőztetted meg a betűt?

3. a) Alkoss kijelentő és felszólító mondatot az alábbi igealakokkal! Mit tapasztalsz? Beszélj meg a társaddal!

mossátok

fűzzük

másszátok

hozzák

űzzük

- b) Miből tudod megállapítani, hogy a fenti igék kijelentő vagy felszólító igealakban állnak? Használd igekötőt az érvelésedhez!

Néhány ige toldalékában a -j egygé válik az előtte álló mássalhangzóval. Ezt betűkettőzéssel jelöljük (mossátok, nézzük, ússz).

A -t végű igék

Játsszunk! Próbálj felszólítani ezekkel az igékkel úgy, hogy a -j toldalékot használod: fut, ránt, ébreszt, fűt, segít; eszik, tesz, visz! Mit tapasztalsz? Mi lesz a helyes alak?

1. a) Olvasd el az üzenetváltást! Figyeld meg bennük az igéket!

Kittikém!

Teríts meg! Melegítsd meg a mikróban az ebédet! Utána mosogass el! Segíts az öcsédnek leckét írni! Ne bántsd egymást! Osszátok el a maradék sütit! Nyissatok ablakot is! Puszi: Anya

Szia, Anyu!

OK, megteríték, megmelegíttem az ebédet, elmosogatok, segítek öcsinek, nem bántjuk egymást, elosztjuk a sütit, nyitunk ablakot.

Puszi: Kitty

- b) Keresd meg az igepárokat a felszólító és a kijelentő mondatokban! Miben változott meg az ige felszólításkor?

2. a) Párosítsd az igéket a képekkel! Szólítsd fel a társad a cselekvésre!

fest

ss

tanít

ts

ereszt

ssz

- b) Írd le felszólító alakban az igéket a füzetedbe! Gyűjts még példákat a csoportokhoz!

3. a) Melyik igealak illik az alábbi mondatokba? Vitassátok meg!

futjuk

fussuk

halasztjuk

halasszuk

Holnap körbe az iskolát. Azt szeretnénk, hogy holnap körbe az iskolát!

Keddre a matekdogát. Kérjük, hogy keddre a matekdogát!

- b) Beszéljétek meg, miért nem lehet felcserélni az igealakokat!

Röviden vagy hosszan

Az igék hosszabb alakjaiban a felszólítást és a személyt külön toldalék jelzi (ad-j-ad). A rövid alakok többféleképpen viselkednek (egyed, edd; szőjed, sződd; írjad, írd)...

1. a) Olvasd el az alábbi versrészleteket és mondatokat! Figyeld meg az azo-
nosságokat és a különbségeket a két oszlop igealakjai között!

„Isten, áldd meg a magyart!”

(Kölcsey Ferenc: Himnusz)

Isten, áldjad meg a magyart!

„Ne bántsod a fát, hisz ő is érez,
Szép gyöngén nyúlj a leveléhez.
Ágát ne törd, lombját ne tépjed...”

(Benedek Elek: Ne bántsod a fát)

Ne bántsad a fát, hisz ő is érez,
Szép gyöngén nyúljal a leveléhez.
Ágát ne törjed, lombját ne tépd...”

„Amit ma megtehetsz, ne ha-
laszd holnapra,
építsd a jövődet mától jó alapra!...”

(Aranyosi Ervin: Amit ma megtehetsz)

Amit ma megtehetsz, ne halasz-
szad holnapra,
építsd a jövődet mától jó alapra!

- b) Alkossatok szabályt a rövid és a hosszú alak helyesírásáról!

2. a) Írd le az igék E/2., rövid és hosszú felszólító alakját a füzetbe!

ad

dicsér

fut

nyújtózkodik

megy

hisz

- b) Egészítsd ki szóban az alábbi szólásokat, közmondásokat a fenti igék megfelelő alakjával!

Ne olyan szekér után, amelyik nem vesz fel!

Addig , ameddig a takaród ér!

Ezt össze!

Sose a hízelgőnek!

Nyugtával a napot!

Ne fejjel a falnak!

- c) Értelmezd társaddal a mondatok jelentését!

Már ismerem!

Idézd fel az igealakokról tanultakat! Lapozz vissza a fejezetnyitó oldalra! Állapítsd meg a versben lévő igékről a társaddal, milyen igealakban állnak!

1. a) Olvasd el a versrészletet! Adj címet neki!

A természet mind
fénylik feléd!
Villog a napfény!
Nevet a rét!

Már minden ágból
kitört a rügy,
minden bokorból
ezernyi fütty:

s árad a szívből
öröm, gyönyör.
Ó, kedv, vidámság,
Ó nap! Ó föld!
(Goethe: Májusi dal, részlet,
ford.: Hajnal Gábor)

b) Játsszunk! Alakítsd át a versben a kijelentő igealakokat az alábbiak szerint! Hogyan változik meg a vers hangulata?

fénylene

villogna

fényeljen

villogjon

nevetne

kitörne

nevessen

törjön ki

áradna

áradjon

c) Melyik hónapban vagy évszakban írta volna így a költő a verset?

2. a) Párosítsd a névmásokkal az igéket! Mondj velük mondatot!

csinálnák

adnék

adnák

innék

innák

csinálnék

szednék

mentenék

én

ők

b) Melyik két ige illik mindkét névmáshoz? Miért?

3. a) Figyeld meg az igealakok és a mondatfajták kapcsolatát!

Kiszámítjuk az iskolaudvar területét matekórán.

Kiszámítjuk az iskolaudvar területét matekórán?

Kiszámítjuk az iskolaudvar területét matekórán!

Számítsuk ki az udvar területét matekórán!

Bárcsak kiszámítanánk az udvar területét matekórán!

b) Írd ki az igét a füzetbe! Állapítsd meg, hogy kijelentő, feltételes vagy felszólító alakban állnak-e!

4. a) Mondj felszólító mondatokat a képről az összes igealakkal!

süssön

vedd fel

pihenj

ne repülj

süssön

nézd

fogyaszd el

ússz

utazzunk

kenjél

parancsoljon

vegyük meg

ne bánts

füröszk meg

b) Írd le a mondatokat a füzetbe! A társad ellenőrizze a helyesírást!

5. a) Foglald össze a csoportban az alábbi táblázat segítségével, melyik igealakban milyen igeidejűek lehetnek az igék!

Igealakok	Igeidők		
	Jelen	Múlt	Jövő
Kijelentő	✓	✓	✓
Feltételes	✓	✓	
Felszólító	✓		

b) Alkossatok négyes forgóban mindegyikhez egy-egy példamondatot!

Gyakoroljunk!

Nagyon megszomjaztál. Kérj egy pohár vizet az ad ige fel-
szólító és feltételes alakjával! Légy udvarias!

1. a) Figyeld meg József Attila *Mama* című versében az igéket!

Már egy hete csak a mamára
gondolok mindig, meg-megállva.
Nyikorgó kosárral ölében,
ment a padlásra, ment serényen.

Csak ment és teregetett némán,
nem szidott, nem is nézett énrám
s a ruhák fényesen, suhogva,
keringtek, szálltak a magosba.

Én még őszinte ember voltam,
ordítottam, toporzékoltam.
Hagyja a dagadt ruhát másra.
Engem vigyen föl a padlásra.

Nem nyafognék, de most már késő,
most látom, milyen óriás ő -
szürke haja lebben az égen,
kékítőt old az ég vizében.

b) Írd ki a versből az igéket a füzetbe egymás alá! Írd melléjük, milyen ige-
időben, igealakban és számban, személyben állnak!

c) Mi lehetett a költő édesanyjának foglalkozása? Érvelj a vers alapján!

2. a) Találd ki, melyik állat leírását olvasod!

Az emlősök népes táborának tagja. Élete nagy
részét a vízben tölti. Nősténye tojásokat rak, tes-
te melegével költi ki kicsinyeit. Az újszülötteket
anyatejjel táplálja.

Testét, négy végtagját, farkát szőr fedi. Jól hall
és lát, kitűnő a szaglása. Erős állkapcsában eltérő
méretű fogak sorakoznak. Ragadozó életmó-
dot folytat. Az állatok királyának is nevezik.

A Föld legnagyobb emlőse. Tüdővel lélegzik.
Gyakran jön fel a víz felszínére, hogy levegőt ve-
gyen.

b) Gondolj egy állatra! Határozd meg a társadnak, mekkora legyen, mi fed-
je a testét, hogyan nézzen ki, mivel táplálkozzon! Ő rajzolja le!

3. a) Egészítsd ki a „varázsital” receptjét szóban!

* egy zsák gyógynövényt!

* egy nagy üstbe!

* rá vizet!

Lassú tűzön *

* bele három csepp citromlevet!

* fakanállal!

* üvegekbe!

b) Írd le az igéket rövid és hosszú alakban a füzetbe! Ügyelj a helyesírásra!

4. Fogalmazd át a szöveget úgy, hogy a feltételes igealakok helyett jövő idejű kijelentő alakot használj!

Ha lenne pénzem, vennék egy gördeszkát vagy egy rollert. Imádnék délutánonként rápattanni. Vigyáznék magamra, nem esnék el vele! Persze a többieknek is tetszene. Suliba is ezzel járnék, és bezárnám a szekrényembe. Ja, és hamarabb hazaérnék a boltból is vele. Anyu ezért megdicsérne. Ha a barátom is kapna egy ilyen járgányt, kimehetnénk együtt a pályára. A szüleink biztos elengednének.

5. a) Egy recept leírását olvashatod. Találd ki, mit készítünk!

Végy egy liter tejet!
Tegyél hozzá 3 evőkanál mézet és egy doboz málnát!
Töltsd a tejet, a mézet és a málnát a turmixgépbe!
Alaposan keverd össze! Öntsd poharakba!
Tedd be a hűtőbe! A poharak szélét díszítsd gyümölcssel! Így tálald!

b) Írd le a receptben található igéket a füzetbe! Alakítsd át őket kijelentő és feltételes igealakká is! Mikor használnád ezeket az igealakokat?

Év végi ismétlés

Játék a betűkkel

Idézzétek fel, mi mindent tudtok már a beszédhangokról és a betűkről! Szerintetek a betű vagy a mássalhangzó lehet egy-, két- vagy háromjegyű? Magyarazzátok el, miért!

1. a) Olvasd el Zelk Zoltán *Csilingel a gyöngyvirág* című versét!

1. Csilingel a kis gyöngyvirág.
Fehér a ruhája,
meghívja a virágokat
tavaszesti bálra.

2. Öltözködik az orgona
lila a ruhája,
kivirít a kankalin, a
szegfű és a mályva.

3. A vadrózsa rájuk nevet,
bolondos a kedve,
a rigó is füttyent egyet:
hej, mi lesz itt este!

4. Táncra perdül a sok virág,
illat száll a léghen,
őrt állnak a gesztenyefák,
illetmudón, szépen. (...)

b) Találd ki, a vers melyik négy szavát rejti a titkosírás! Írd le a szavakat a füzetedbe!

rövid magánhangzó =

mássalhangzót jelölő egyjegyű betű =

hosszú magánhangzó =

mássalhangzót jelölő kétjegyű betű =

1.										
2.										
3.										
4.										

2. a) Beszéld meg a társaddal, melyik költő nevére igazak az állítások!

Nagy László

Janikovszky Éva

Márai Sándor

Marék Veronika

Nemes Nagy Ágnes

Reményik Sándor

A keresztnévben csak hosszú magánhangzó van.

A névben az i hangot ipszilon betű jelöli.

A vezetéknévben három magánhangzó található.

Három mássalhangzó követi egymást az y előtt.

b) Írd le a költők nevét betűrendben a füzetedbe!

Játék a szavakkal

Tartsatok ötletbörzét! Gyűjtsétek össze párban a füzetbe, mi minden jut eszetekbe erről: **szó**! Készítsetek csoportban fürtábrát a gyűjtött szavak alapján!

1. a) Találd ki a társaddal a szópárok hiányzó közös részét! Ugyanaz a szó először utótag, majd előtag legyen!

csiga * tető

balett * fűző

szem * ház

ország * henger

gége * vezetékek

toll * csúcs

b) Találjatok ki ti is hasonló szóösszetételeket!

2. a) Mi a furcsa a mondatokban? Toldalékold a szavaikat!

Nem akar nyög a vég. Szegény ember az ág is húz. **Két duda nem fér meg egy csárda.** Nem lát a fa az erdő.

b) Magyarázd meg a közmondások jelentését!

3. Állítsd logikai sorrendbe a következő nyelvtani fogalmakat! Írd le őket a füzetedbe! Indokold meg, miért ezt a sorrendet választottad!

szöveg

szó

toldalék

mondat

hang
betű

4. a) Válasszatok egyet a társaddal az alábbi helyzetek közül! Játsszátok el a telefonbeszélgetést egyszavas mondatokkal!

Felhívod a barátodat, hogy milyen gyűjtőmunkát kell készítened.

Telefonálsz az osztálytársadnak, és elhívod a születésnapodra.

Felhívod a barátodat, mert játszani szeretnél vele.

b) Értékeljétek a hallott beszélgetéseket az alábbi szempontok alapján!

érthetőség

udvariasság

a telefonálás szabályainak betartása

Játék a szófajokkal

Idézd fel a társaddal, hogy a névmások mely szófajokat helyettesítik! Utána mondjatok ilyen szópárokat felváltva!

1. a) Olvassátok el a bőröndre írt országneveket!

Az utazó betűrendben haladt.

Írjátok le az útvonalát!

b) Keressétek meg az atlaszban ezeket az országokat!

c) Jártatok-e valamelyik országban?

Ha igen, beszéljetez élményeitekről!

Ha nem, gyűjtsetek információkat, érdekességeket az országokról!

d) Melyik országban kik laknak?

Alakítsd át a tulajdonneveket melléknévvé!

Indiának és Ciprusnak nézz utána az interneten!

2. a) Csoportosítsd a szavakat szófajuk szerint a füzetedbe!

lyuk lyukas lyukaszt

sajtos sajtol sajt

mosoly mosolyog mosolygás mosolygós

gömb gömbölyű gömbölyödik

csík csíkos csíkoz

b) Értelmezd a szavak jelentését a társaddal!

3. Milyen állatok bújtak meg az alábbi szavakban?

olló

elborzad

galiba

gőzmozdony

járóka

gomolyatúró

sebes

pasas

4. a) Fejtsd meg a találós kérdéseket! Gyűjtsd ki belőlük a mellékneveket a füzetedbe! Írd le a fokozott alakjaikat!

Szép fehér vitézek,
Csontvillás, szakállas,
Mekegő vitézek,
Füvet legelésznek.

Szürke színű a bundája,
hosszú, vékony farkincája,
finom sajt a vacsorája,
ravasz macska les reája.

Ismerek két péket,
De furcsák, nézzétek!
Az egyik nappal süt,
A másik éjjel süt,
Mégsincs kenyérük.

- b) Keress számnevet a találós kérdésekben! Nevezd meg a fajtáját!

5. a) Melyik állatra jellemzőek az alábbi tulajdonságok? Beszéljétek meg, majd gyűjtsetek szóban mellékneveket a fotókon lévő állatokhoz!

tarajos, nagyhangú

morgós, dörögős, cammogós

magas, hosszú nyakú

hízalgős, dorombolós, érzékeny

síkos, nyálkás, lassú, haslábú

patás, izmos, okos, gyors

- b) Találjatok ki egymásnak állatokkal kapcsolatos feladványokat!

6. a) Alkoss rövid párbeszédet a társaddal az alábbi mondatokból! Derüljön ki, melyik névmás milyen szófajú szó helyett áll!

– Nem, nem ilyen színűt kérek. Másmilyen nincs?

– Igen, ezt kérem! Az nekem nem tetszett. Ezeknek szebb a színe.

– Jó, ennyi pont elég lesz. Viszontlátásra!

- b) Határozd meg a fenti névmások fajtáját sorban egymás után!

Nyelvi játékok

Játsszunk!

Találj ki ehhez hasonló, rímelő neveket a társaddal: Le-csöppenő Kecső Benő! Versenyezzetek, kié lett a legjobb, legtalálób!

1. a) Keresd meg, milyen utónevek bújtak el a szavakban! Írd le őket a füzetedbe! Melyik divatos ma is?

tolvajkulcs

körséta

telek

kilincs

kábel

Déaványa

- b) Válassz mindegyikhez hozzá illő vezetéknévet!

2. Találd ki, ki adta fel a hirdetést! Írd le helyesen a nevét és a mese címét, amelyben szerepel! Nevezd meg a szófajukat!

1.

Minden nap vállalom, hogy felrázom pár-náját, dunnáját! Jelige: hőésés

2.

Ételkóstolásra várom gólyák jelentkezé-sét. Jelige: lapos tányér

3.

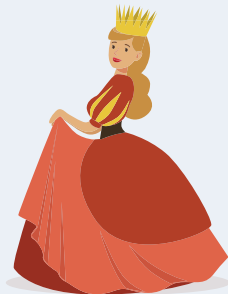
Kislány ebédhordást vállal, kizárólag er-dőn keresztül. Jelige: nagymama

4.

Jókívánságom királylány kezére cserél-ném. Jelige: Egészségére!

5.

Feleséget keresek, akire illik ez a topánka. Jelige: bál

3. a) Cseréld meg az összetett szavak tagjait! Melyek maradnak így is értel-mesek? Találj te is hasonlókat!

ruhacsere	virágszirom	szertorna	szélforgó
sündisznó	gőzkazán	cukorrépa	homokbánya
garázstető	sorminta	selyemruha	tükörtojás
távfutó	húsleves	szűrőpapír	tusfürdő

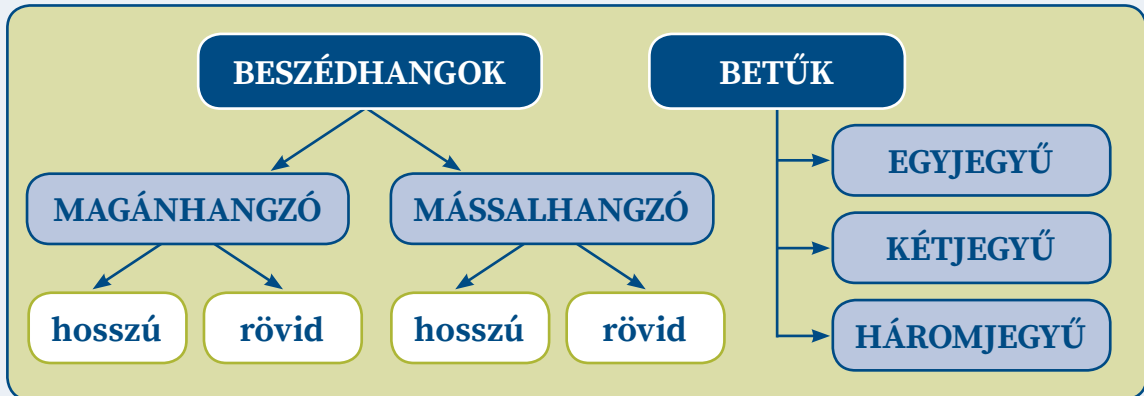

- b) Cseréld meg az összetett szavak tagjait! Írd le a füzetedbe azokat, ame-lyek így is értelmesek maradnak!

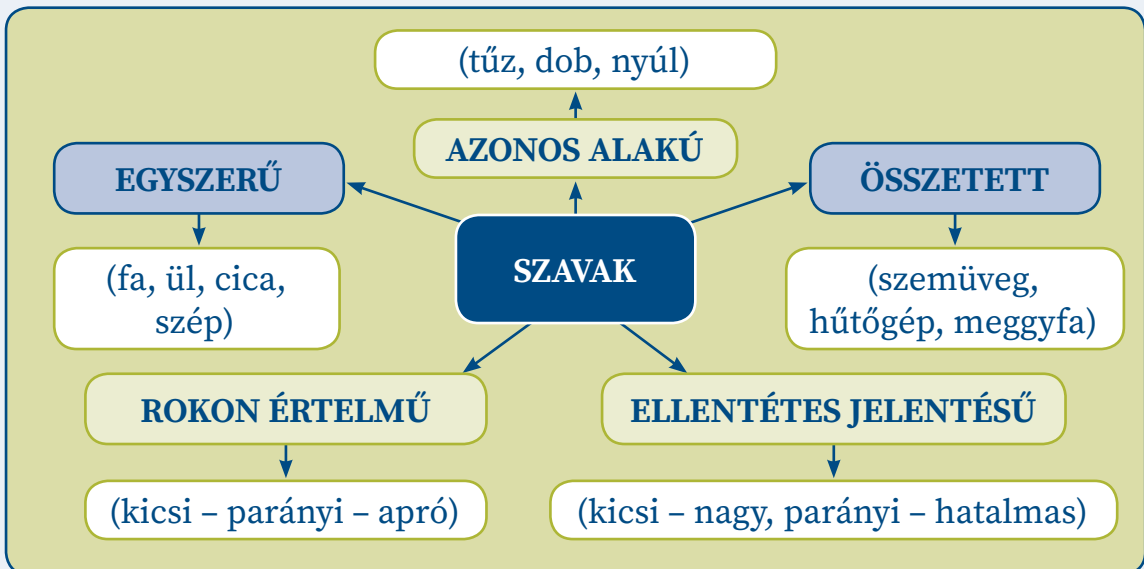
- c) Keressetek ti is olyan szóösszetételeket, amelyek akkor is értelmes szót alkotnak, ha a tagjaikat felcseréletek!

Tavalyról ismerem

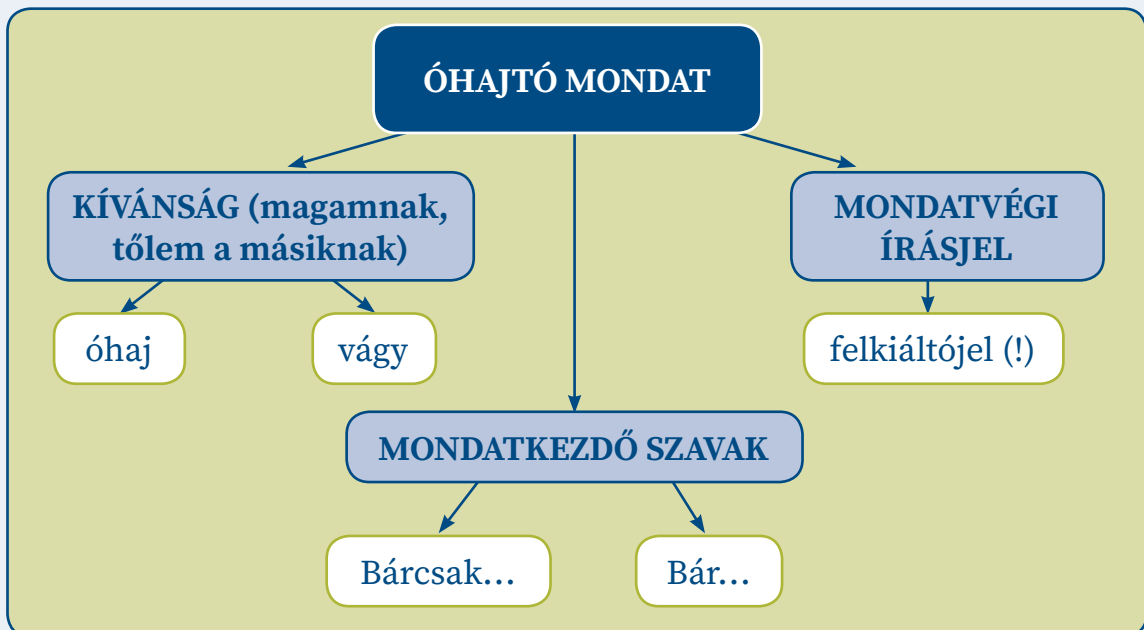
1.

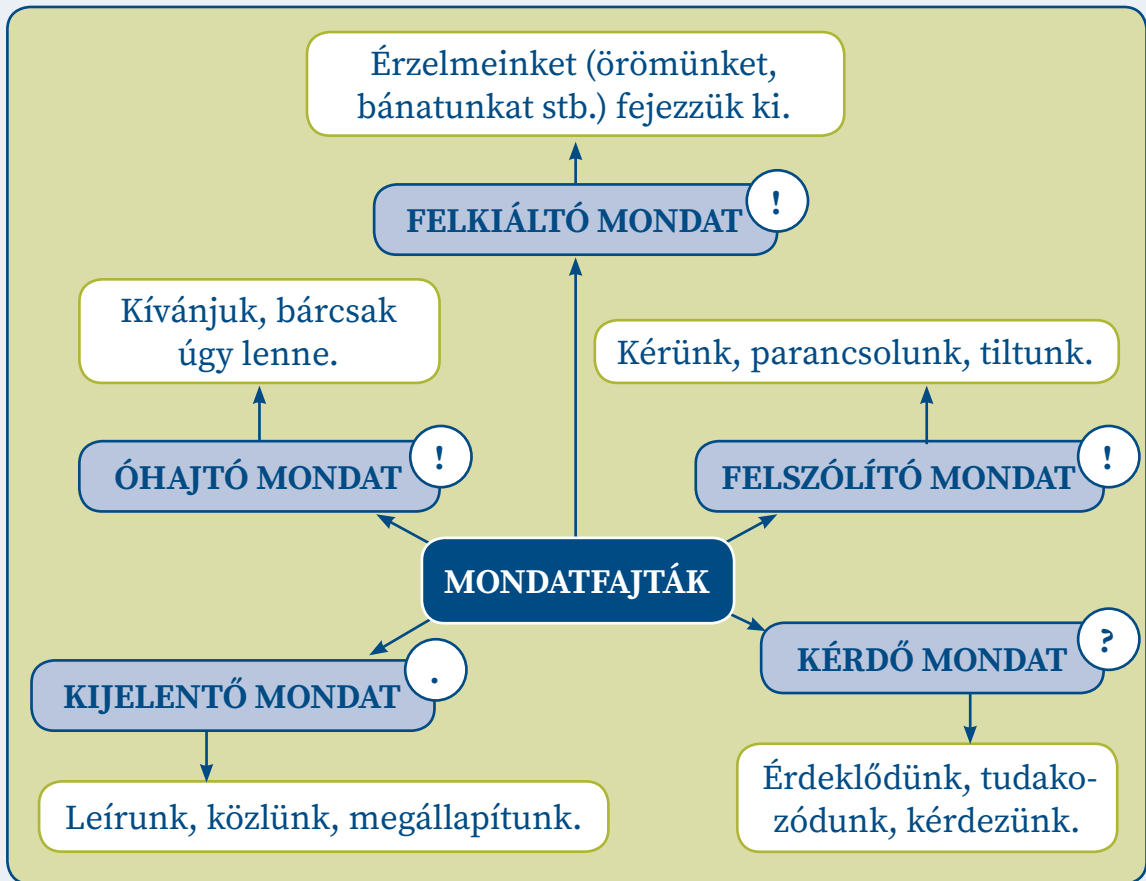
2.

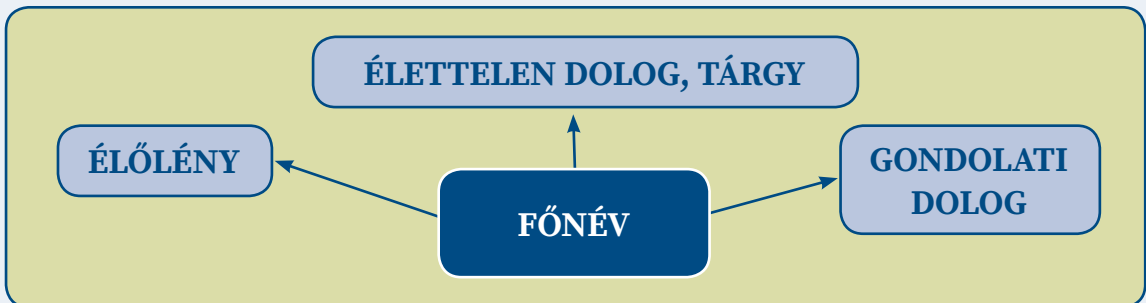
3.

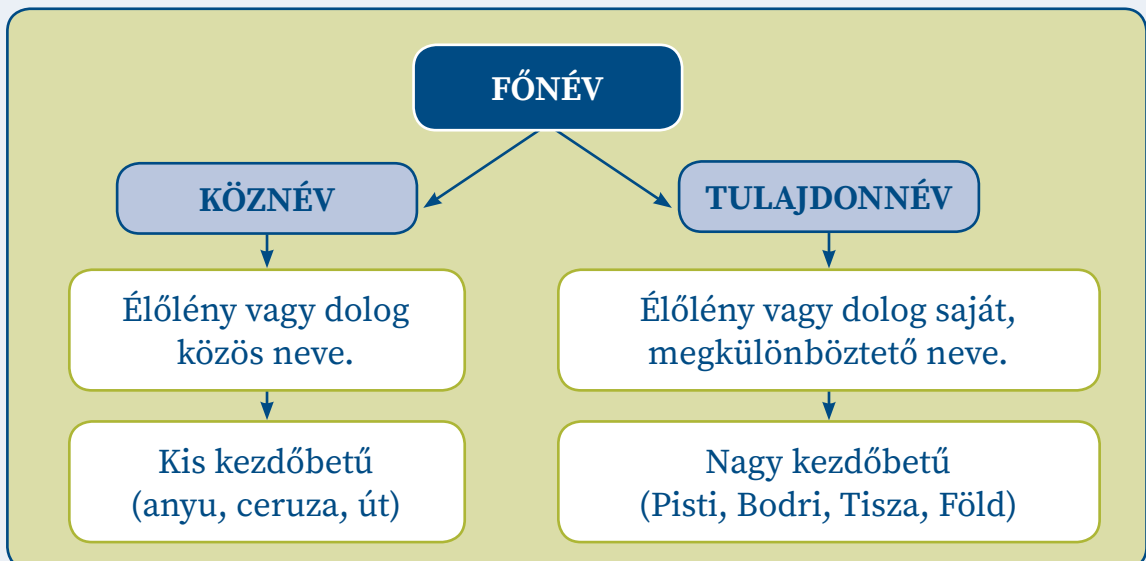
4.

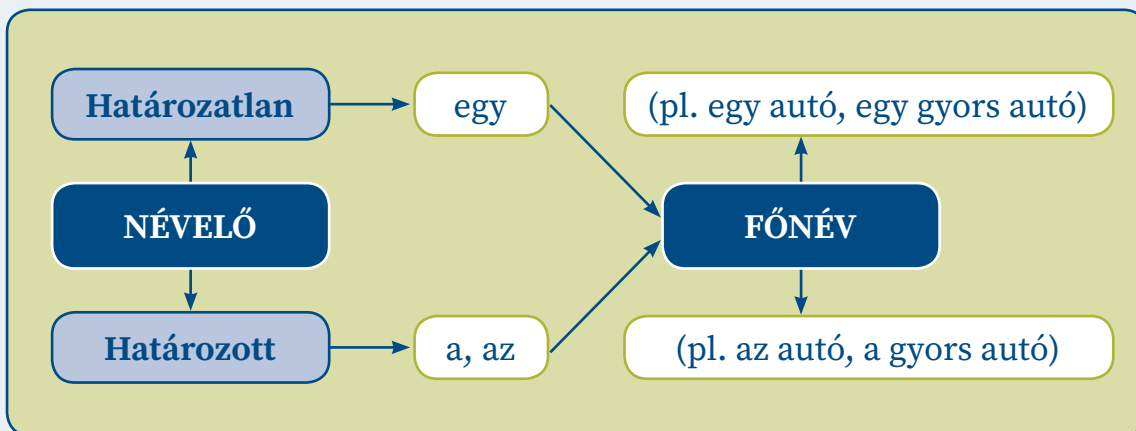
5.

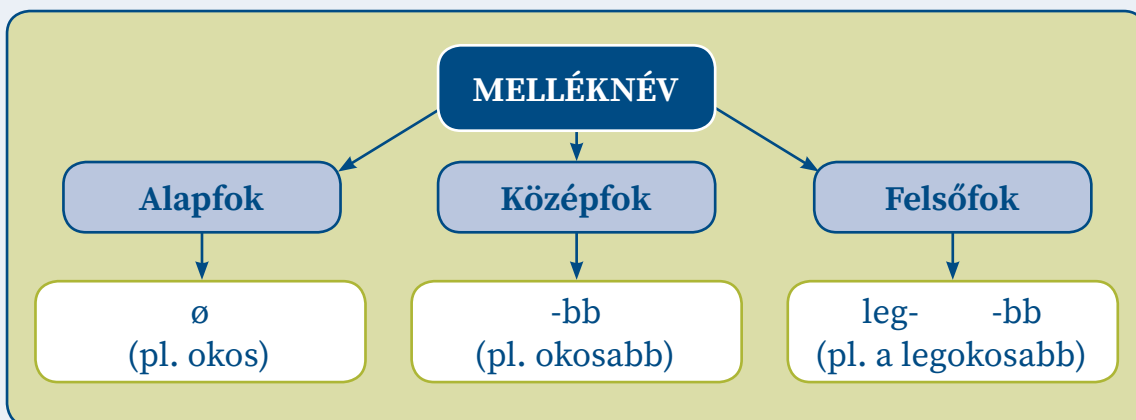
6.

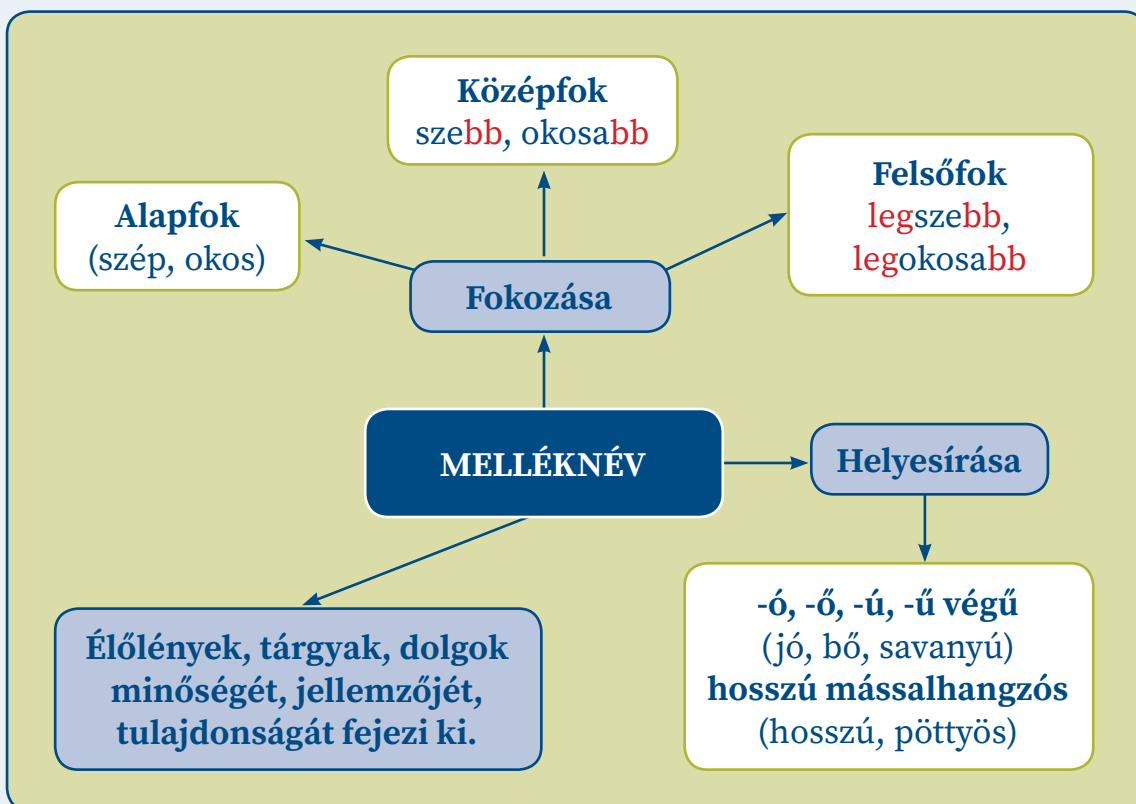
7.

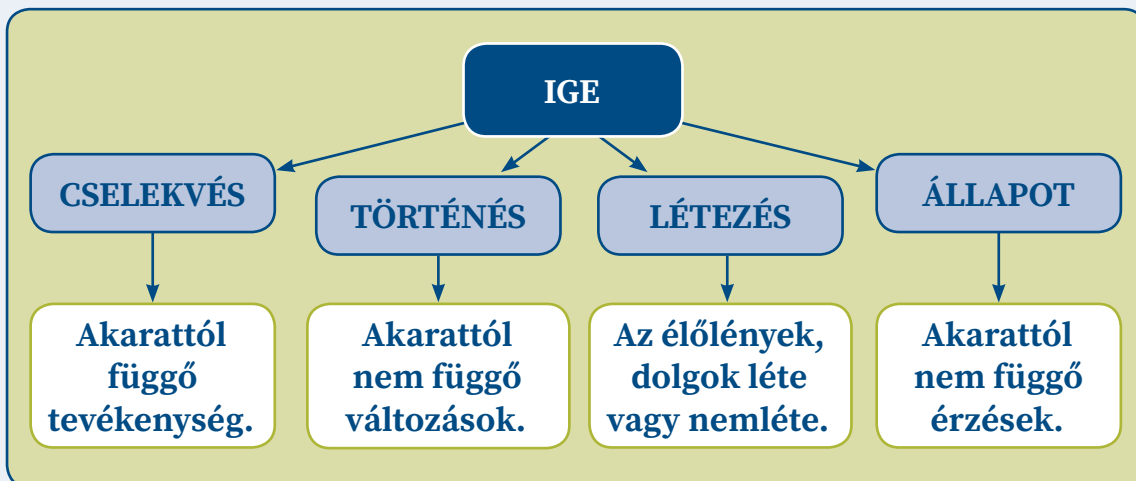
8.

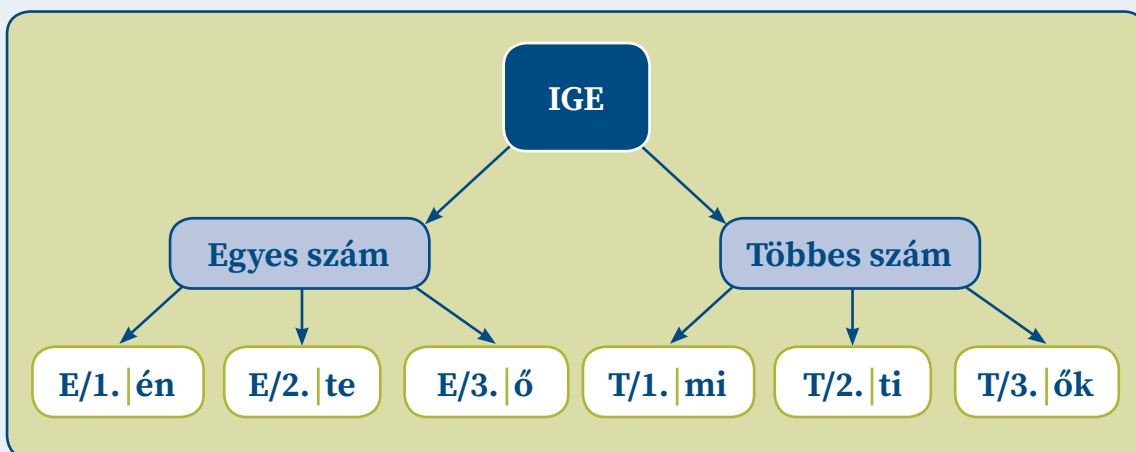
9.

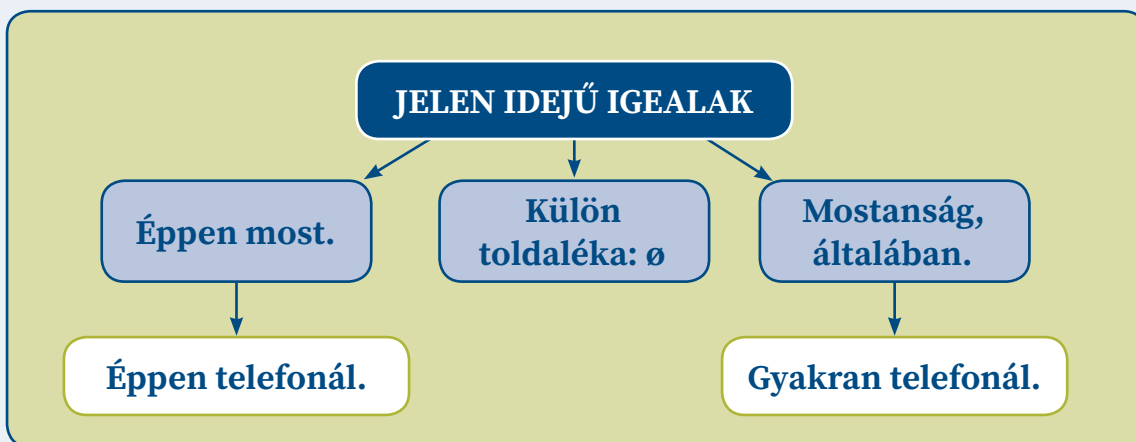
10.

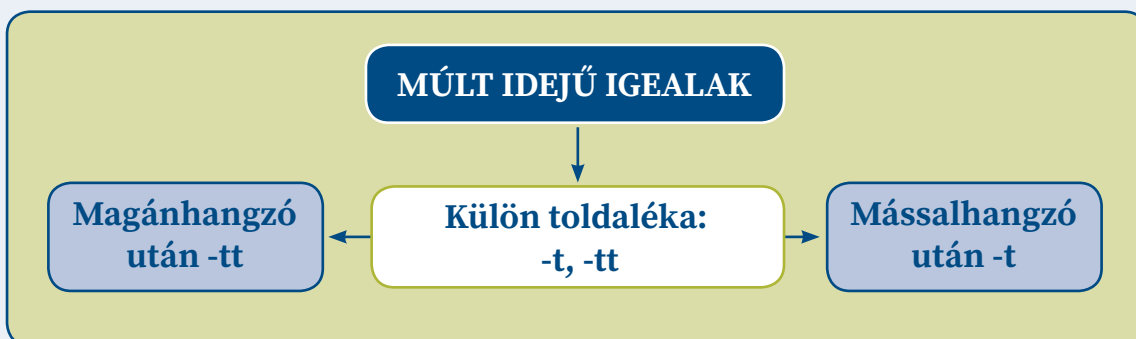
11.

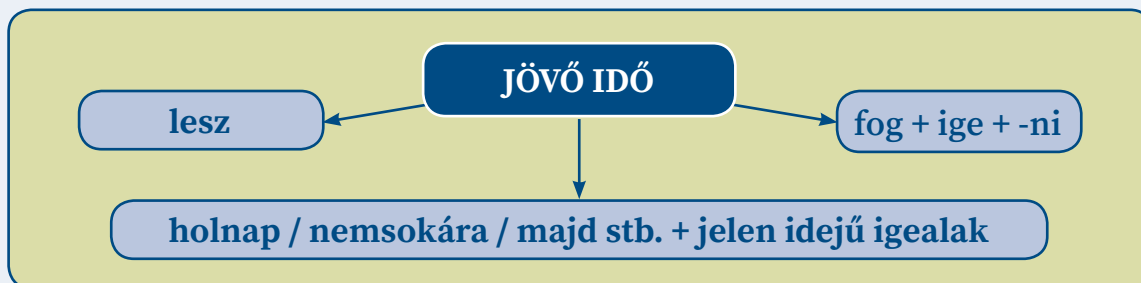
12.

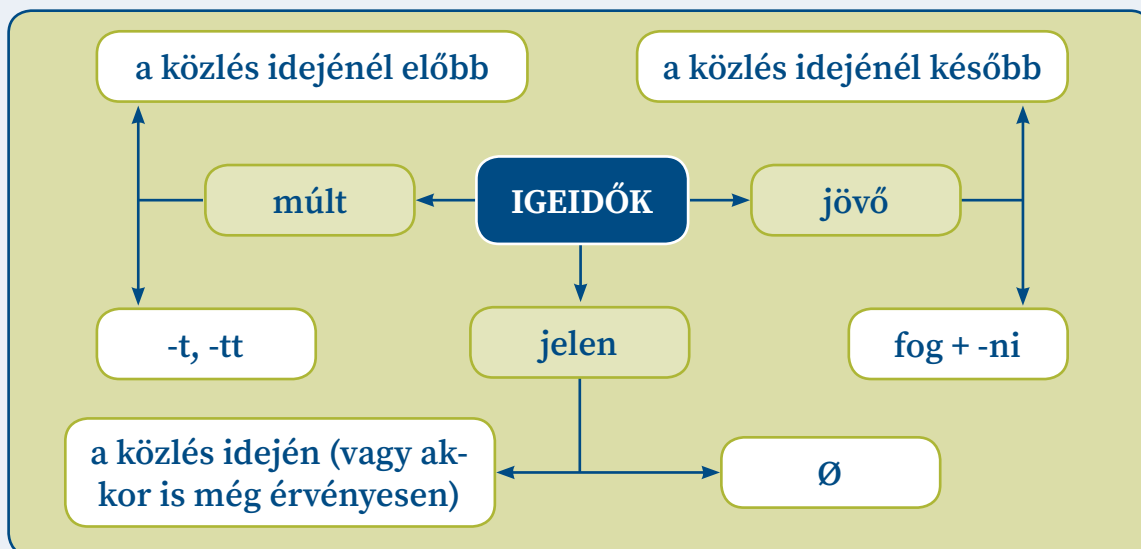
13.

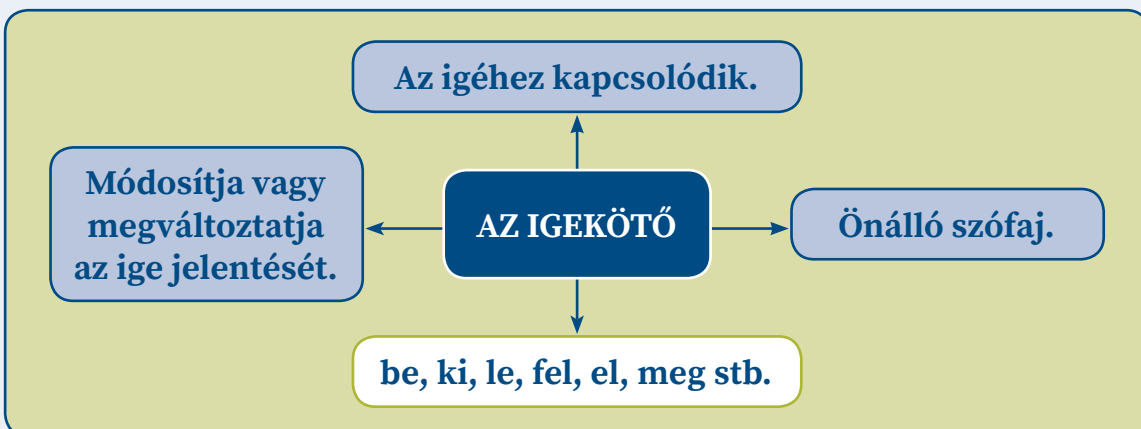
14.

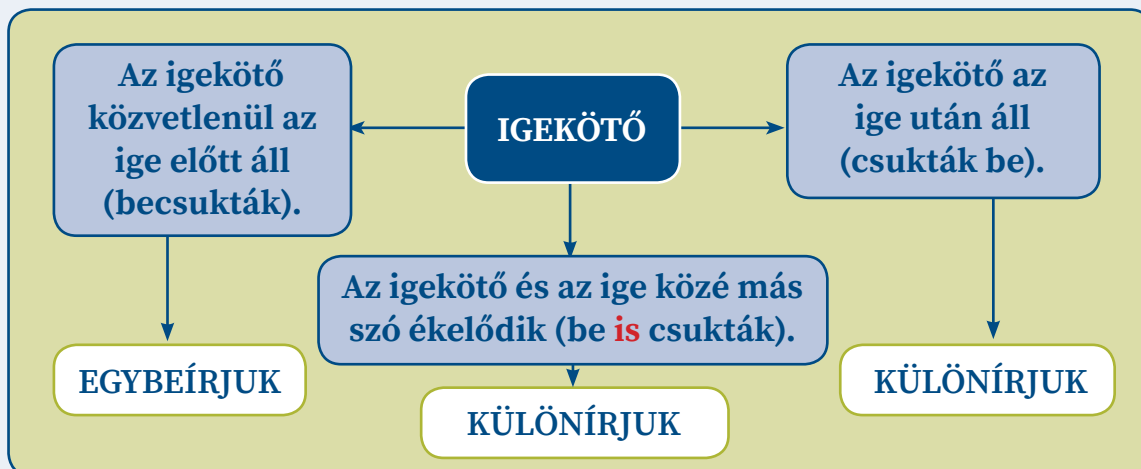
15.

16.

17.

Tartalom

ISMÉT EGYÜTT! ISMÉTELJÜNK! 5

Betűről betűre	6
Szóról szóra	7
Szavak a mondatban	8
Mondatról mondatra	10
Írjuk helyesen!	12

A FŐNÉV ÉS A MELLÉKNÉV 13

A szavak alakja és jelentése	14
Mit tudunk már a főnévről?	16
Emberek megkülönböztető neve	17
A természet alakította... ..	18
Az ember alakította... ..	20
Tó vagy folyó a Tisza?	22
Az iskolám neve	24
A cukrászdánk neve	25
Állandó újságom, kedvenc mesém	26
Állatok, égitestek, márkák neve	27
A tulajdonnevek	28
A toldalékok szerepe	29
Kivel? Mivel?	31
Főnév előtt és után	33
Mit tudunk a melléknévről?	34
A melléknév a mondatban	36

A SZÁMNÉV 37

Számok minden mennyiségben	38
Játsszunk a számnevekkel!	39
Gyakoroljunk!	41
Időpontot jelölő számnevek	42

A NÉVMÁS 43

Egy vagy több szó helyén	44
Én, te, ő	45

Rámutató szavaink	46
Ki? Milyen? Mennyi?	47
Már ismerem!	48
A főnév, a melléknév, a számnév és a névmás	49

AZ IGE 51

Igéről igére	52
Cselekvés, történés	54
Régebben, jelenleg, később	56
Igéhez kapcsolódva	58
Gyakoroljunk!	60

AZ IGE ÉS TOLDALÉKAI 61

Mit tanultunk a mondatfajtaokról?	62
Az igealakok jelentése	64
Külön toldalék nélkül	66
-na, -ne toldalékkal	67
Felszólítás a mondatban	68
Másképp írom, másképp ejtem... ..	70
Úgy írom, ahogy ejtem	71
A -t végű igék	72
Röviden vagy hosszan	73
Már ismerem!	74
Gyakoroljunk!	76
Játék a betűkkel	78
Játék a szavakkal	79
Játék a szófajokkal	80
Játsszunk!	82
Tavalyról ismerem	83